

REPUBLIKA

Rok XI

LÓDŹ, WTOREK, 28 SIERPNI 1934 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

nr. 236

NIESŁYCHANE BAJKI o PLANACH POLSKICH Swastyka lub korona

Napisał: **Władysław Ludwik Evert**

na wypadek wybuchu wojny na Dalekim Wschodzie Rekord w puszczaniu bzdur w świat pobiło pismo angielskie, twierdząc, że wojska polskie pomaszerowałyby do Odessy

Warszawa, 27 sierpnia.

(B) Już od kilku dni notujemy coraz bardziej fantastyczne głosy prasy zagranicznej na temat polskiej polityki zagranicznej, a szczególnie stosunków polsko-niemieckich. Wydaje nam się jednak, że dzisiaj mamy do zanotowania rekord, pobity przez popularny tygodnik niedzielny londyński „Sunday Dispatch”.

Pismo to w numerze swym z niedzieli, dn. 26 bm., zamieściło pod olbrzymim nagłówkiem „Dwa państwa, które porozumiały się na wypadek wojny”, wiadomość, połączoną z wielkim artykułem, w której czytamy, że „Niemcy i Polska, bacząc na obserwację wzajemne ujadanie się pomiędzy Związkiem So-

wietów a Japonią z powodu Mandżurji, zdecydować się miały na wspólną akcję na wypadek wojny na Dalekim Wschodzie.

— Z najlepiej poinformowanego źródła — czytamy w „Sunday Dispatch” — doniesiono nam, że Polska i Niemcy w wypadku zaatakowania Związku Sowieckiego przez Japonię, ustaliły następujący plan: a) Niemcy wysadziłyby wojska w Leningradzie, pomaszerowały na Moskwę i odebrały jednocześnie terytorium Kłajpedy, b) Polska posłałaby siły swe na Ukrainę, zajmując teren aż do Odessy, a jednocześnie opanowując większą część Litwy i Łotwy.

W ten sposób Polska uzyskałaby 3 porty bałtyckie (dosłownie): Rygę,

Szczecin i Wilno (!), które są na prostej linii marszu z Warszawy do Odessy.

Wzamin za te zdobycze polacy zwrócą Pomorze Rzeszy niemieckiej.

W tym tonie utrzymane rewelacje „Sunday Dispatch” zajmują niemal całą kolumnę druku.

Oczywiście że niema prosto sposobu na dyskusowanie z nimi, gdyż najbardziej nadają się one do dyskusji na trwających obecnie w Warszawie międzynarodowym kongresie geografów.

„Gazeta Polska”, zamieszczając informację „Sunday Dispatch”, daje im tytuł: „Siadł na gruszkę — jadł pietruszkę”.

Zagadnienie austriackie, to nabiera na ostrości, wypełniając szpalty gazet, to przycicha chwilowo, sprowadzając się do kilkunastu wierszy depesz drugorzędnej aktualności — to ocieka krwią, to znów przyczaja się to jest na ustach wszystkich, całego świata — to znów ginie, usuwa się — na dzień, tydzień, miesiąc...

Te odpływy i przyplawy aktualności są zjawiskiem wtórnym i — w istocie swej — białem. Zagadnienie austriackie, w każdym dniu i w każdej chwili, nie przestaje być najistotniejszą sprawą powojennej Europy, nie przestaje ciążyć nad nią — jawnie czy ukrycie — bez mała jak ciążyła nad dziejami wieku XIX wiecznie jątrząca, ociekająca krwią, wiecznie żywa, ale pozornie ukryta, pogrzebana i przysypiana popiołem — Sprawa Polska.

Zamach wiedeński, morderstwo kanclerza Dollfussa, zachowanie się „władzy” legalnej, i współtowarzyszy zamordowanego, pewność siebie morderców — całokształt wydarzeń, odsłaniający się coraz wyraźniej, nie mają precedensu w dziejach. Dwuznaczność, conajmniej, zachowania się austriackich „mężów stanu” z mjr. Fey'em na czele, jawny, przypuszczalny czy podejrzewany współudział w zamachu ludzi, przeciwno którym zamach ów, rzekomo, był wymierzony — wszystko to razem i z osobna, nie świadczy już, nie mówi, a krzyczy, wprost, ludziom i światu, iż Austria jest „niepodległa” wbrew jej woli, że niepodległość własną toleruje i znosi pod presją włoskich, jugosłowiańskich, czeskich i rumuńskich bagnatów.

Jak długo jeszcze? Od końca wojny światowej, tak rozkosznie przegranej przez zwyciężką Entente, sprawa Anschlussu nie schodzi z porządku dnia. Zjednoczenie Niemiec i przestoczenie ich w państwo jednolite ze sprowadzeniem do zera, niemal, różnic plemiennych, sprawie tej dodało jedynie ostrożności.

Ententa, zaniedbawszy możliwego jeszcze w roku 1920 rozbięcia Rzeszy na dwa bloki, poprzestała na utworzeniu sztucznego, pozbawionego kręgosłupa idei i celowości istnienia kadłuba państwowego w postaci Austrii, zagradzając 7 milionom Niemcom, zlanie się z 65 milionami współbraćmi. Podstaw tego zakazu, utrzymywanego siłą zabrałko w psychice, w pojęciach, w warunkach gospodarczych i politycznych.

Zatrzymując siłą naturalny bieg dziejów, państwa Ententy, patrzyły równocześnie spokojnie, jako Prusy najpierw wchłonęły Niemcy, spruszczyły je a potem same roztopiły się w Niemczech, tworząc nowe państwo zjednoczone i nowy zjednoczony naród. Przestoczenie to dokonane w przeciągu ostatniego piętnastolecia jest, zdaniem moim, jednym z najważniejszych i najbardziej istotnych dla XX wieku wydarzeń politycznych.

Obecnie b. Ententa przeciwstawia się jednako i zjednoczeniu Austrii z Niemcami, i temu co mogłoby temu zjednoczeniu istotnie zapobiec.

Oman frazesu i beztreściwej formułki ciąży nad Europą.

Nie wdając się zbyt w historyczne rozwiązania, stwierdzamy, iż w ciągu ostatnich 3 wieków, trzy ośrodki niemieckie rywalizowały z sobą: Austria — katolicka, różnoplemienna, idąca ospale, wbrew swej woli, ku federalizmowi. Prusy — protestanckie, dążące ku

Groźba strejku górników w Anglii 130 tysięcy robotników porzuci pracę 1 października, jeśli nie uzyskają podwyżki płac

Londyn, 27 sierpnia.

(PAT) Groźba strajku węglowego w Zagłębiu południowej Walii staje się coraz realniejsza. Delegaci 130 tysięcy górników walijskich zdecydowali jedno głośnie wypowiedzieć z 1 września obecne umowy z tem, że o ile w ciągu września nie nastąpi porozumienie, to 1 października górnicy południowej Walii rozpoczną strajk węglowy.

Jakkolwiek w Cardiffie przeważa pogląd, że strajk zostanie w ostatniej chwili zażegnany, to jednak panuje obawa, iż niepewność sytuacji będzie miała ujemne skutki o tyle, że konkurencja zagraniczna potrafi wykorzystać

tej niepewność, gwarantując ze swej strony dostawy na październik, podczas gdy eksporterzy angielscy węgla walijskiego nie są w stanie udzielić gwarancji, że dostawy październikowe będą dotrzymane.

Górnicy południowej Walii żądają podwyższenia minimum płacy o 20—35 procent w stosunku do poborów standardowych z roku 1915. Dla górników niewykwalifikowanych wysuwane jest żądanie minimum dziennie 7 szylingów, zaś dla górników wykwalifikowanych — 8 szylingów i 9 pensów. Górnicy do-

magają się również krótszej roboty w sobotę oraz płatnych urlopów letnich.

Państwowy urząd przemysłowy, występujący jako instancja rozjemcza, do którego górnicy zwrócili się ze swymi żądaniami zaleca przemysłowcom podwyżkę 28 proc. w stosunku do minimalnych płac standardowych i 7 szyl. jako minimalną dniówkę górnika. O ile przemysłowcy, którzy jak dotąd, sabotują państwowy urząd przemysłowy, zaakceptują zalecenia tego urzędu, to faktycznie przywrócone zostaną płace z roku 1931, po którym, jak wiadomo, przeprowadzono znaczne obniżki płac.

GORĄCZKOWA AKCJA HABSBUROW celem osadzenia na tronie austriackim ks. Ottona. — Austria tworzy pomocniczą siłę zbroijną

Londyn, 27 sierpnia.

(PAT) Agencja Reutersa donosi, że rząd austriacki zamierza zwrócić się do mocarstw o zezwolenie na stworzenie stałej pomocniczej siły zbrojnej w skład której weszłyby część członków Heilmwehry oraz innych organizacji półwojskowych, podtrzymujących rząd. Paryż, 27 sierpnia.

Według informacji uzyskanych przez korespondenta „Excelsiora” z kół legitymistów austriackich, odbyła się w tych dniach w Marizell rada rodzinna Habsburgów.

Głównym tematem obrad była kwestia ożenku arcyksięcia Ottona. Rozważano rozmaite ewentualności, a przede wszystkim możliwość poślubienia jednej z królewskich córek włoskich. Omawiano też wchodzącą już obecnie na realne tory kwestję odzyskania przez Habsburgów swych majątków rodowych w Austrii oraz możliwości zdobycia tronu.

Stwierdzono, że arcyks. Otton stracił wielu zwolenników wśród legitymistów węgierskich, ponieważ jest za bar-
zo „austriacki”. Legitymiści węgierscy zamierzają wyznaczyć jako kandy-

data na tron węgierski syna arcyks. Józefa, który podczas wojny światowej dowodził wojskami węgierskimi.

Podobno Mała Ententa na tę kandydaturę zgodziłaby się chętniej, niż na objęcie tronu węgierskiego przez arcyks. Ottona.

W Wiedniu natomiast liczba zwolenników arcyks. Ottona rośnie z dnia na dzień, ogólne nastroje nawet w ko-

łach rządowych są dla Habsburgów bardzo przychylnie. Podobno prezydent związkowy Miklas chętnie zgodziłby się na oddanie swego stanowiska sędziemu arcyks. Eugeniuszowi, który był by jakby namiestnikiem. Było to więc przejściowe stanowisko, na którym arcyks. Eugeniusz poczyniłby przygotowania do definitywnego ustanowienia monarchii w Austrii.

Czy Sowiety dojdą do porozumienia z Ameryką w sprawie spłaty długów carskich

Londyn, 27 sierpnia. (PAT).

Korespondent waszyngtoński „Times” zapowiada możliwość załamania się rokowań Stanów Zjednoczonych z Rosją sowiecką w sprawie długów i warunków traktatu handlowego. Mimo, że rokowania te oficjalnie wciąż jeszcze odbywają się, departament stanu zrezygnować miał z wszelkiej nadziei doprowadzenia ich do pozytywnego zakończenia. Ostatnia nota ambasadora sowiec-

kiego proponować miała zatwinienie sprawy długów pod warunkiem, że Stany Zjednoczone równocześnie zgodzą się na liberalne udzielanie kredytów handlowych dla Rosji sowieckiej. Rząd amerykański jednak w toku tych rokowań ściśle trzymał się zasady, że zagadnienie długów winno być zupełnie oddzielone od zagadnienia stosunków handlowych.

wytworzeniu siły zdolnej zjednoczyć i scentralizować Niemcy.

Wreszcie Niemcy południowe — katolickie, ciężące to ku Francji (Związek Reński) to ku Austrii.

Niemcy południowe i północne, to, doniedawna, dwa światy, poza teorią mało mające wspólnego, różniące się tradycją, charakterem, psychiką, religią, kulturą i dialektem, to dwa bloki odmiennej niemieczyny. W wojnie austriacko-pruskiej bloki te zmagaly się, — w roku 1870 południe, wbrew woli, niechętnie, pod przymusem, wspomagało Prusy w wojnie o zjednoczenie Niemiec.

Wygrana wojna franko-pruska przeistoczyła Niemcy w państwo związkowe, o silnych pozostałościach separatystycznych, o wyraźnym podziale na dwa odłamy. Poza Niemcami stała niemiecka Austria zjednoczona z Węgrami, posuwająca się nieuchronnie po linię federalizmu.

Okres powojenny zniszczył różnice wewnętrzne, skomasował Niemców, państwa związkowe przetworzył na jednolite Bawarów, Sasów, Wuertemberek, Hessenczyków, Prusaków etc. etc. przetworzył w Niemców zgłajchszaltowanych. A Austria? Austria pozostawała na boku — bez celu, bez podstaw, bez idei.

Na widowni pojawiła się sprawa Anschlussu.

Jeżeli Austria ma pozostać Austrią — trzeba stworzyć dla niej idee istnienia — w małym zakresie odbudować to, co pogrzebano w latach 1919 i 1920. Obce karabiny nie wystarczą. Nie wystarczą z chwilą, gdy Austriacy nie chcą Austrii, nie znajdując w duszach i sercach powodu jej istnienia. Jedyne Austriackie wydziałe mordcom właśnie stronnicy i współpracownicy.

Idea taką może być wyłącznie odwołanie do przeszłości, uwydatnione w zewnętrznej postaci a oparte na dostatecznej sile państwowej.

Albo Anschluss, albo wzniesienie unii austriacko-węgierskiej pod berłem Habsburga, jako siły samej w sobie i jako siły przyciągającej od siebie od północnej, południową psychikę niemiecką. Dwa światy niemieckie już się zły — permanentnie istnieć jeszcze będą — czas jakiś. Ośrodek z zewnątrz może je przywrócić do życia, a tem samem jeżeli nie rozbić, to osłabić dzieło Hitlera. Politycznie, korona nad Dunajem, może być jedynie osłabieniem Trzeciej Rzeszy, stworzeniem drugiego świata niemieckiego, sprzecznego z pierwszym.

Wydać mi się, że racja stanu państw zagrożonych przez Trzecią Rzeszę, na powstaniu, a raczej renowacji okrojonej monarchii naddunajskiej może jedynie wygrać, nie mówiąc już o tem, że, i ile, wygra zadrażniony drzazgą austriacką, spokój europejski.

W każdym bądź razie, niepodległość Austrii, wbrew woli Austriaków utrzymać się długo nie da. Ludzie muszą chcieć niepodległości i wiedzieć dlaczego są niepodlegli — inaczej niepodległość utracą, zgubią, oddadzą.

Przed polityką europejską stają dwa rozwiązania: Anschluss albo monarchja Austro-Węgierska. Trzeciego niema bo to cóż jest — jest ludzeniem świata i siebie.

Gen. Nygren opuści Polskę

Warszawa, 27 sierpnia.

(PAT) W niedzielę wieczorem odejść z Warszawy szef sztabu generalnego armji szwedzkiej gen. major Oskar Nygren ze swym adiutantem kpt. Moellerem. Na dworcze żegnali go szef sztabu głównego gen. brygady Gąsiorowski, attache wojskowy szwedzki major Laval, zastępca dowódcy O. K. I płk. Żurkowski, komendant miasta płk. Pereswiet-Soltan, oficerowie M. S. Wojsk. i sztabu głównego oraz kompanja honorowa 36 p. p.

5 milionów bezrobotnych otrzymało pracę w Ameryce

Waszyngton, 27 sierpnia. (PAT).

Sprawozdanie Richberga, sekretarza Rady prezydenta Roosevelta, wykazuje, iż narodowy urząd odbudowy dał zatrudnienie 4.800.000 bezrobotnym i wydał na roboty publiczne 3.700 milionów dolarów.

Powódź na Lubelszczyźnie

Śmiertelne ofiary. — Miasteczko Janów w niebezpieczeństwie. — Władze podjęły akcję ratunkową

Janów, 27 sierpnia.

Nad Janowem oraz gminami Chrzanów i Kawęczyn przeszła gwałtowna ulewa.

Rzeki Biała, Łada i Branewka wzbierały, przyczem Biała przerwała nasyp drogi Janów — Godziszów. Wody zalały przyległe pola

I PODESZY DO SAMEGO MIASTECZKA JANÓW.

We wsiach Rada i Pikule wody Łady zalały 170 mórg łąk i jeden dom mieszkalny,

W KTÓRYM ZGINEŁO KILKA OSÓB.

Nadto zalane są 3 stodoły ze zbożem. Wody Branewki zerwały most pod Krzewieniem długości 20 metrów oraz zalały okolice gminy.

Stan wody jest wysoki i nie opada. Wysokości strat chwilowo nie można obliczyć.

Władze przedsięwzięły odpowiednie kroki zapobiegawcze.

Bilgoraj, 27 sierpnia.

Wczoraj o godz. 4 po południu na-

skutek oberwanła się chmury w gminie Goraj powiatu bilgorajskiego, wzbierała rzeka Łada, zalewając dom w kolonii Folwarji. Woda porwała dom Stanisława Kapicy,

PRZYCZEM ŻONA JEGO I DWOJE DZIECI UTONĘŁI.

Końskie, 27 sierpnia. (PAT).

Onegdaj nad Końskiem i okolicą przeszła gwałtowna burza z piorunami. Ulewny deszcz zalał wiele ulic i dróg oraz dziesiątki piwnic i suteryn. Burza wyrządziła wielkie straty materialne, znosząc dachy z domów, niszcząc na spadzistych kartofliskach plony i rozrzucając stogi z sianem. M. in. piorun uderzył w jednokonnny zaprzęg na szosie pod Baryczą, zabijając na miejscu 3 jadące nim osoby i konia.

Na szosie w pobliżu majątku p. Tarnowskiego pod Końskiem piorun uderzył w wiekową lipę, która momentalnie stanęła w płomieniach. We wsiach okolicznych od piorunów spłonęło kilka budynków mieszkalnych wraz z zabu-

dowaniami gospodarczymi. Straty b. znaczne.

Skarżysko-Kamienna, 27.8. (PAT).

Podczas onegdajszej burzy w powiecie koneckim liczne uderzenia piorunów spowodowały pożary oraz śmierć kilku osób. We wsi Górny Staw, gm. końskie, piorun uderzył w nowobudujący się dom i zabił trzy osoby, które się w nim schroniły przed burzą. Śmierć ponieśli: 30-letni Antoni Woźnica, 29-letnia Walerja Partyka i młody mężczyzna, którego tożsamości nie zdołano do tychczas ustalić. Poza tem wybuchły pożary od uderzeń piorunów w szeregu wsi, jak Pianów, Długa Brzezina, Janówkowiec i in., niszcząc domy wraz z zabudowaniami gospodarczymi i tegorocznymi zbiorami i inwentarzem. Szkody b. znaczne. We wsi Jakimowice, gm. Pianów, piorun uderzył w stodołę Ludwika Zatory i zabił jego 26-letniego syna. Powstały pożar zniszczył szereg zabudowań, powodując b. znaczną szkodę

Nadzór nad majątkiem ks. Pszczyńskiego

ustanowiły wczoraj sądy. — Ks. Pszczyński wezwany został do zapłacenia zaległych podatków w ciągu 14 dni

Katowice, 27 sierpnia.

(PAT) Prokuratorja generalna w Katowicach zgłosiła, jak wiadomo, w imieniu skarbu śląskiego (zastępującego również skarb państwa) wnioski do 5 śląskich sądów o ustanowienie zarządu przymusowego nad całym majątkiem ks. Pszczyńskiego.

Uchwałami z dnia 25 i 27 sierpnia sądy w Katowicach, Pszczyńcu, Mikołowie, Zorach i Mysłowicach ustanowi-

ły zarząd przymusowy nad całym majątkiem ks. Pszczyńskiego wraz z przedsięwzięciami i wezwały go równocześnie do uiszczenia do dni 14 zaległości podatkowych pod rygorem wyznaczenia zarządcy.

Tak poważny środek zapobiegawczy zmuszone były władze sądowe zastosować po wielokrotnych, bezowocnych usiłowaniach skarbu śląskiego wyegzekwowania na opornym podatniku

zaległych podatków i po próbach użycia wiarogodnych gwarancji, że za ległości te zostaną uregulowane.

Wchodzi w grę poważna kwota, sięgająca 11 milionów złotych. Kwota ta ustalona została prawomocną procedurą w postępowaniu administracyjnym i zaaprobowana w przeważnej większości orzeczeniami najwyższej instancji sądowej, mianowicie wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Wojna może wybuchnąć nawet dziś

Całe życie gospodarcze i umysłowe musi być dostosowane do konieczności wojskowych — oświadczył Mussolini

Rzym, 27 sierpnia. (PAT).

Dzisiejsze dzienniki ogłaszają pełny tekst mowy, wygłoszonej przez Mussoliniego na zakończenie manewrów apenińskich.

W mowie tej oświadczył Mussolini m. in., co następuje:

Nikt w Europie współczesnej nie chce świadomie wojny. Jeśli chodzi o Italię, to dowiodła ona tego lepiej niż inni. Mimo to jednak wojna może wybuchnąć nagle z dnia na dzień. W niektórych dalekich krajach wojna stoi u progu. Również w Europie w końcu lipca wytworzyła się nagle i niespodziewanie sytuacja, przypominająca w sposób szczególny położenie z roku 1914.

Należy dodać, że gdybyśmy tytułem środka zapobiegawczego nie wystali szybko paru dywizyj na granice północne i północno-wschodnie powstałoby niebezpieczeństwo takich komplikacji, które w pewnej chwili możnaby rozwiązać tylko przy pomocy zbrojnej interwencji. Dodam również — mówił Mussolini — że dywizje te maszerowały wspaniale etapami, liczącymi 60—70 km i ożywione duchem znakomitym, który budził podziw ludności nadgranicznej. Nie należy tedy być przygotowanym do wojny jutrzejszej, ale do wojny dnia dzisiejszego.

Staliśmy się narodem wojskowym i duch militaryzmu rozwijać będziemy je-

szcze bardziej, gdyż tego chcemy, dlatego w narodzie wzrastać muszą cnoty posłuszeństwa, poświęcenia i oddania ojczyźnie. Oznacza to, że całe życie narodowe, polityczne, gospodarcze i umysłowe winno być dostosowane do konieczności wojskowych.

Wojnę określono jako sąd kasacyjny pomiędzy narodami, a ponieważ narody nie ulegają procesowi krzepnięcia i kostnienia, lecz posuwają się po linii swoich sił dynamicznych, można przewidywać, że mimo mniej lub więcej pobojnych życzeń, wojna, którą widzimy w zaraniu dziejów, towarzyszyć będzie ludzkości również w ciągu wieków, które nadejdą. Siły wojskowe stanowią zasadniczy składnik hierarchji pomiędzy narodami. Nie znaleziono jeszcze niczego, coby mogło zastąpić istotną potęgę narodu, która wyraża się w jego siłach zbrojnych lądowych, morskich i powietrznych.

Pojedynek poróżnionych kochanków odbył się niedaleko Neapolu

Neapol, 27 sierpnia.

(PAT) W jednym z miasteczek w pobliżu Neapolu odbył się niezwykle pojedynek. Przeciwnikami byli poróżnieni kochankowie, którzy postanowili stosunki między sobą zakończyć z bro-

nią w rękę. Jako broń wybrano rewolwery. Przy wymianie strzałów mężczyzna został zraniony tak ciężko, że znajduje się w niebezpieczeństwie utraty życia, kobieta zaś odniosła tylko lekką ranę.

Światowa konferencja sjonistyczna rozpoczęła się w Krakowie

Kraków, 27 sierpnia. (PAT).

Na wczorajszych popołudniowych obradach światowej konferencji ogólnych sjonistów wygłoszono szereg referatów, poczem odbyły się wybory do prezydium, do którego weszli: rabin Goldbloom, dr. Mossinsohn, dr. Rufeisen, dr. Schrox, dr. Schmorak, dr. Schwarzbart. Poza tem wybrano komisję programową. Po obradach popołudniowych na boisku „Makkabi” odbył się raport „Akiby”. W godzinach wieczor-

nych egzekutywa org. sjon. zach. Małopolski podejmowała delegatów na kongres w żydowskim Domu Akademickim.

Żytnicka-Kahanowa

Lekarz-dentysta wznowiła przyjęcia 11 Listopada 9 tel. 133-53

3 zabitych i 42 rannych w katastrofie kolejowej na Krci

Suel, 27 sierpnia.

(PAT) W pobliżu Sensan w północno-wschodniej Korei wykoleił się pociąg. Kilka wagonów przewróciło się i wpadło do rzeki. Ofiarami katastrofy padło 3 zabitych i 42 rannych. Jak przy nuszczają wykolejenie pociągu było dziełem terrorystów.

Katastrofa górnicza w Saksonji

Berlin, 27 sierpnia. (PAT).

W Eisleben (Saksonja) wydarzyła się katastrofa górnicza, w której 2 górników zostało zasypanych podczas pracy w kopalni. Jeden z nich poniósł śmierć.

Nowe groźby Japonii pod adresem Sowietów

Oburzenie w Moskwie spowoduje ogłoszenia komunikatu japońskiego o rokowaniach w sprawie sprzedaży kolei wschodnio-chińskiej

Stany Zjednoczone budują 24 nowe okręty wojenne i powiększają liczbę marynarki

Moskwa, 27 sierpnia. (PAT). Opublikowane w dzisiejszej prasie komunikaty japońskiego i mandżurskiego ministra spraw zagranicznych w sprawie rokowań o sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej wywołały w Moskwie bardzo ujemne wrażenie. Szczególnie oburzenie wywołuje potwierdzenie w obu komunikatach oskarżeń przeciwko kolejarzom sowieckim o znowelizowanie umów z chun-chuzami i udział w zamachach na podlegli wojskowe. Poza tem wskazują na dwukrotną groźbę, zawartą w komunikacie japońskim mianowicie w zdaniach

że „W razie niepowodzenia pośrednictwa rządu japońskiego sytuacja istotnie stałaby się bardzo ciężka”, oraz że „Jedynie dalszy przebieg wypadków pokaże, czy obecne rokowania zakończą się smutnie, jak to przewidują niektórzy obserwatorzy”. Poza tem wskazują tu na ustęp komunikatu japońskiego, głoszącego, że odjazd delegacji mandżurskiej z Tokio jest równoznaczny z zamiarem zerwania rokowań przez stronę mandżurską.

Mukden, 27 sierpnia. (PAT). Grupa japońskich turystów, jadąca

autobusami z Kirynu do Kaszanu napadnięta została przez bandytów chińskich 13 japończyków bandyci zamordowali, zaś około 40 odniosło ciężkie rany.

Waszyngton, 27 sierpnia. (PAT).

Departament marynarki zażądał ma od kongresu przyznania kredytów na 24 okręty wojenne zamiast na 20, jak przewidywał program budowy na rok 1935. Równocześnie zwiększony będzie stan liczebny marynarki o 5.500 ludzi.

Tokio, 27 sierpnia. (PAT).

Agencja Rengo informuje, iż rząd mandżurski poinformował Ministerstwo Spraw Zagranicznych Japonii, że policja mandżurska stara się ograniczyć do minimum ilość przeprowadzonych aresztów, wywołanych aktami sabotażu na linii kolejowej północno-mandżurskiej. Komunikat wyjaśnia, iż ilość aresztowanych funkcjonariuszy i urzędników kolei północno-mandżurskiej przekracza 70 osób, w czem tylko 40 obywateli sowieckich, reszta zaś aresztowanych są to poddani mandżurscy.

Krach gospodarczy Rzeszy

Niemcy nie mają dewiz na zakup najniezbędniejszych surowców. — Hitler odczuwa skutki bojkotu

Schacht grozi zagranicy i oświadcza, że Niemcy nie zapłacą długów

Lipsk, 27 sierpnia.

(PAT) Prez. banku Rzeszy dr. Schacht wygłosił wczoraj w ramach przyjęcia prasowego na tegorocznych targach lipskich dłuższy referat, poświęcony zagadnieniom niemieckiego handlu zagranicznego.

Podkreślając na wstępie, że źródłem obecnych trudności dopatrywać się należy w nieszczyśliwym systemie traktatu wersalskiego, mówca oświadczył m. in.: pomijając nadmierne świadczenia rzeczowe, odebrano nam nie tylko kapitały w kwocie 25 miliardów marek w złocie, ale również odjęto kolonie, posiadające żywy dla Rzeszy znaczenie. Ponadto zmuszono Niemcy do zapłacenia miliardowych sum na cele odszkodowań. Wszystko to musiało z biegiem czasu ujemnie odbić się na naszym bilansie handlowym i gospodarstwie narodowym. W latach 1924—30 zagranica ofiarowała nam dalsze kredyty, które przygwoździły nas ostatecznie.

W interesie forsowania eksportu Niemcy prowadziły zarządzania inflacyjne, które w nowoczesnym ustawodawstwie są bodajże jedyną. Zagranica pozostała jednak niewzruszona. Zamiast pozwolić dłużnikowi, spłacić zobowiązania w towarach, lub też zrezygnować ze spłaty długów, wierzyciele otoczyli nas wałem cel ochronnych i obniżeniem wartości waluty.

W konsekwencji świat notuje radykalną niżkę cen i katastrofalne wprost obniżenie zagranicznego świata o 2/3.

Groźby wierzycieli nie ustawały. Zniwolono nas nawet do wprowadzenia w życie transferu. Zamiast pomocy, wszędzie kategoryczna odmowa, mimo że nie z własnej winy popadliśmy w trudności. Wszak nie chodzi tu o upadłość — żaden bowiem dłużnik nie znajduje się w trudnościach finansowych, lecz o to, że nie możemy kupić obcych towarów, gdyż zagranica nie wywozi do nas dostateczne towarów.

W tych warunkach o normalnym wywiązaniu się z zobowiązań finansowych nie może być mowy. Jest rzeczą powszechnie znaną, że nie można zabić kury i żądać od niej jednocześnie, by niosła jaja.

Eksport nasz uległ dalszemu spadkowi, gdy jednocześnie import wskazuje nadwyżkę. Ograniczamy stopniowo import surowców. Przydział dewiz na ten cel obniżaliśmy w lutym o 50 proc. Wprowadziliśmy ponadto czasowe ograniczenia importu dla niektórych surowców i dla szeregu gałęzi przemysłu zarządzania w kierunku oszczędnego szafowania surowcami.

W tej chwili obraz jest następujący: zagranica broni się przed importem towarów niemieckich, co w wyniku prowadzi do tego, że Niemcy nietylko nie mogą spłacić swych długów, ale jednocześnie nie mogą wystąpić w charakterze importera na rynku światowym.

Stan jest anormalny. Jedno jest pewne, że obie strony, a z niemi i handel i życie socjalne na tem cierpią. Żywimy jednak nadzieję, że zwycięży rozsadek.

Tak, jak my nie chcemy nikomu narzucić swego światopoglądu, tak też zagranica nie może żądać od nas, byśmy przyjęli jej światopogląd.

Nie chcemy bolszewizmu w naszym kraju, ale też dalecy jesteśmy od tego niejako „by mieszać się w wewnętrzne sprawy ZSRR. Narodowy socjalizm nie jest towarem na eksport, ani też nie pragniemy germanizacji. Jeśli nasze towary się wyłącza i bojkotuje, cierpi na tem zagraniczny „Bondholder” i eksport.

Przechodząc do kwestji trudności dewizowych, dr. Schacht oświadczył: Zagranica proponuje nam 2 recepty: deflacje i dewaluację. Nie pójdziemy ani na jedną ani na drugą. Mamy dość przykłałów z szeregiem państw zagranicz-

nych. Starać się natomiast będziemy wszelkie trudności przezwyciężyć własnymi siłami. Obecny „Dewisen-reparierungssystem” nie da się dłużej utrzymać.

Postępując po kupiecku, pozostaje dla nas jedyna droga: import obniżyć do istotnych możliwości, płatniczych. Nie żądamy żadnych obcych kredytów, jeśli nie zostaną udzielone chętnie i dobrowolnie. Brakujące surowce postaramy się produkować we własnym zakresie.

Niemniej czynić będziemy dalsze zabiegi, by eksport nasz kształtował się jak najpomyślniej.

Wyrażam przytem nadzieję, że z krajami o większym zasięgu surowców postaramy się zawrzeć specjalne umowy, lub też drogą wymiany, względnie kompensat, stworzyć należyłą platformę ekspansji dla naszych towarów.

Londyn, 27 sierpnia.

(PAT) O ile wczorajsze przemówienie Hitlera na temat plebiscytu w Zagłębiu Saary zostało przez prasę angielską przyjęte zyciwiwie, o tyle mowa Schachta w Lipsku jest przedmiotem ostrych ataków.

Dzienniki te twierdzą zgodnie, że Schacht urąga poprostu podstawowej zasadzie ekonomiki, iż za towary kupione trzeba płacić. Wystąpienie Schachta określane jest, jako cios, wymierzony handlowi wszechświatowemu, tem gorzszy, że następuje w chwili, gdy znowu powstałe widmo chaosu walutowego.

Zuchwała ucieczka 11 więźniów

Chattanooga, 27 sierpnia.

(PAT) Z tutejszego więzienia zbiegło 11 więźniów, którzy zdołali obeszłać strażników. Zarządzone pościgi doprowadził do schwytania 4 zbiegów. Jeden z nich oświadczył, iż przyjaciółka jego dostarczyła mu piły do przepiłowania krat oraz samochodu, dzięki któremu kilku więźniów zdołało uciec.

Wylew Gangesu

Zbiory w Indiach zniszczone

Kalkuta, 27 sierpnia.

(PAT) Według komunikatu urzędowego wylewy Gangesu i innych rzek wywołały wielkie straty w rolnictwie. Zniszczeniu uległy zboża, poza tem zasatonego bardzo wiele bydła. Wody Gangesu osiągnęły poziom jakiego nie notowano od 10 lat.

Po mowie Hitlera

Francja nie wierzy jego zapewnieniom pokojowym

Paryż, 27 sierpnia. (PAT).

Prasa dzisiejsza obszernie omawia wczorajszą mowę Hitlera w sprawie Zagłębia Saary, podkreślając, że raz jeszcze usłyszano piękne deklaracje pokojowe. Wątpić jednak należy, czy mieszkańcy Zagłębia Saary przekonani są o tem, iż dobrze się żyje w Niemczech. Co warte są słowa — zaznacza „Le Jour” — gdy podpisane traktaty są tylko „świszczącym papierem”. Hitler przyrzekł czuwać nad pomyślnością Zagłębia Saary — pisze „Le Matin”. — W ten sposób wykazał on, iż dobrze zrozumiał potrzebę niebezpieczeństwa; nieufność katolików, niepokój stronnictw politycznych i pamięć tych czasów, kiedy Zagłębie Saary poświęcone było interesom Zagłębia Ruhry.

Dla „Echo de Paris” znaczenie mowy kanclerza tkwi w porzuceniu tonu imperatywnego. Jest to wynikiem lekcji z dn. 19 sierpnia i świadczy o wysiłku systemu totalnego w kierunku pogodzenia się z mniejszością.

W odpowiedzi na słowa, zwrócone do Francji, „Excelsior” pisze: Francja nie jest przeciwnikiem Niemiec. Najdroższym życzeniem narodu francuskiego byłaby współpraca, o której mówił Reichsführer. Francja jednak nie może dysponować Zagłębiem Saary, gdyż dysponować o tem mogą tylko jego mieszkańcy. Dla pełnej sceny znaczenia dnia wczorajszego należy też uwzględnić demonstrację w Salzbach, w której wzięło udział 70 tys. ludzi, domagających się wolności.

Zakłady Kruppa pracują

wyłącznie dla niemieckich arsenatów

Paryż, 27 sierpnia. (PAT).

„La Liberte” zwraca uwagę na wzmożenie się produkcji niemieckiego przemysłu stalowego. Fabryki Kruppa w Essen zatrudniają obecnie tyłu robotników, co w r. 1913. W zakładach Siemens uruchomiono oddział, zajmujący się wytwarzaniem silników lotniczych. Oddział ten pracuje na 3 zmiany przez całą dobę. W myśl statystyki, opublikowanej przez czasopismo „Stahl und Eisen” Niemcy produkowały w lipcu

1933 r. 440 tys. ton stali, a w lipcu b. r. 767. Liczba wielkich pieców wzrosła z 66 do 71.

Ze względu na to, że przemysł stalowy nie może pracować dla potrzeb prywatnego przemysłu, gdyż nie posiada obecnie zamówień na eksport, należy przypuszczać, że produkcja niemieckiego przemysłu stalowego przeznaczona jest po największej części wyłącznie dla arsenatów niemieckich.

Niezwykłe samobójstwo bezrobotnego

Nowy Jork, 27 sierpnia. (PAT).

Z Tampa na Florydzie donoszą o niezwykłym wypadku samobójstwa. Pewien bezrobotny, rozebrawszy się do naga, rzucił się do gniazda szerszeni, gdzie pozostawał 10 minut. Wezwana służba ogólna zapomocą dymu odpędziła owady i wydobyła nieszczęśliwego, który przewieziony do szpitala wkrótce zmarł wskutek odniesionych ukąszeń.

Dziś uczestnicy Challenge'u staną na polu Mokotowskim w Warszawie.—Kto się nie zgłosi, płaci karę.—Turniej rozpocznie się 8-go września Francuzi nie wezmą udziału w turnieju

Dziś o godzinie 12-iej w południe, na lotnisku Mokotowskim w Warszawie zameldować się mają wszystkie samoloty, które wezmą udział w gigantycznym turnieju lotniczym „Challenge'u” roku 1934.

O godz. 12 min. 20 na lotnisko przybędzie Prezydent, któremu będą przedstawieni członkowie międzynarodowej komisji sportowej. Minister komunikacji inż. Butkiewicz wygłosi krótkie przemówienie ogłaszając zawody za rozpoczęte.

Podniesione będą flagi państw, biorących udział w zawodach, oraz flaga organizatora „Challenge'u”, Aeroklubu Polski. Orkiestra odegra hymny narodowe: polski, niemiecki, włoski i czeskosłowacki. Prezydent R. P. zejdzie z trybuny i przejdzie przed frontem залог — witając się z pilotami i nawigatorami.

Po przeglądzie załóg i samolotów rozpocznie się część widowiska uroczystości, która składać się będzie z pokazów szybowcowych, oraz z akrobacji na szybowcach i w akrobacji zespołowej oraz indywidualnej na samolotach myśliwskich „P — T”.

Dlaczego międzynarodowy turniej rozpoczyna się w tym roku i kończy w Warszawie? Tragiczny zgon kpt. Żwirki i inż. Wigury pamiętny jest nie tylko w Polsce, ale na całym świecie. Żwirko i Wigura wyszli zwycięzcami z turnieju challenge'owego 1932 r. Jako pierwsi przybyli do Berlina, rozslawiając na cały świat chwałę polskiego lotnictwa — zginęli w dwa tygodnie później, szybując z Polski do Czechosłowacji na meeting lotniczy.

To zwycięstwo polskich lotników spowodowało, że w tym roku i meta znajdują się w Warszawie. Tegoroczny turniej ma dłuższy szlak. Prowadzi on nie tylko nad Europą, lecz i nad północną Afryką.

Dnia 8-go września wylecą Niemcy, Włosi, Polacy i Czesi z Warszawy i 16 września muszą powrócić na to samo lotnisko w Mokotowie, po przebyciu następującej, gigantycznej drogi: Królewiec, Berlin, Kolonia, Bruksela, Paryż, Bordeaux, Madryt, Sewilla, Gibraltar, Casablanka, Sidi-del-Abbes, Algier, Biskra, Tunis, Palermo, Neapol, Rzym, Rimini, Zagrzeb, Wiedeń, Brno, Praga, Katowice, Lwów, Wilno, Warszawa.

Jest to 10.000 kilometrów, o trzy tysiące kilometrów dłuższy szlak od poprzedniego z którego wyszli zwycięzcy Żwirko i Wigura.

Dziś o 12-iej muszą spotkać się wszystkie samoloty na Mokotowie, w Warszawie. Opóźnienie, choćby najmniejsze, pociąga za sobą karę 4000 złotych iranków.

Mimo iż start odbędzie się 8-go września, dzień dzisiejszy wyznaczony został na zameldowanie wszystkich maszyn. Te dziesięć dni dadzą lotnikom możliwość wypoczęcia, przygotowania się do lotu, a co najważniejsze, w ciągu tych dziesięciu dni ma być dokonana próba maszyn i ich egzamin techniczny oraz kwalifikacja.

Zwycięstwo w tym „challenge'u” ma być ustalone na podstawie maksymalnej przeciętnej szybkości lotu. Minimum oznaczono na 133 km. na godzinę. Samoloty, które nie osiągną tej szybkości, nie będą kwalifikowane przez jury. Ale samoloty, które biorą udział w tym roku w turnieju lotniczym, są tak zbudowane, że powszechnie panuje opinia, iż ich średnia szybkość przekroczy 200 km. na godzinę.

Jest bardzo ciekawym szczegółem, że przed wystartowaniem do lotu, w Warszawie odbędzie się próba największej powolności lotu wszystkich maszyn biorących udział w turnieju. Jest to najbardziej niebezpieczny eksperyment.

Niemcy, które przysyła do Warszawy 15 samolotów, zademonstrować mają m. in. nowe aparaty, konstrukcji dr. Fieselera. W kołach specjalistów panuje przekonanie, że aparaty te, które są u-

Trasa lotu.

żywane do celów wybitnie sportowych, mogą być bardzo łatwo zastosowane, jako samoloty wojenne. Z tego właśnie względu wzbudzają one tak wielkie zainteresowanie. Wśród niemieckich pilotów znajduje się lotnik Morzik, który w zeszłym roku przyszedł drugi, po Żwirce. Przybywa też m. in. najbliższy przyjaciel Goeringa i jego adjutant, „Standardenfuhrer” S. S. kpt. Seidemann. Francuzi przysyła osiem samolotów, Włosi — sześć i Czesi — cztery.

Polska daje do konkursu 12 samolotów. Udział w turnieju lotniczym wezmą asy lotnictwa polskiego: kpt. Bajan, kpt. Dudziński, kpt. Grzeszczyk, kpt. Skrzyński, kpt. Florjanowicz, por. Włodarkiewicz, kpt. Giedgowd, st. sierż. Balcer, plut. Buczyński, pilot Karpiński i pilot Płoczyński.

Nie ulega wątpliwości, że największe współzawodnictwo wytoni się między Polakami a Niemcami. Obydwie ekipy powietrzne bowiem mają najlepszych pilotów, spośród wszystkich, biorących udział w „challenge'u”. Ale polscy piloci wierzą w swe zwycięstwo. Wierzą w nie również całe społeczeństwo polskie.

Wczoraj wieczorem Aeroklub Polski otrzymał telegram z Paryża, wysłany przez Aeroklub Francji, który oficjalnie zawiadamia o wycofaniu drużyny francuskiej z zawodów.

Przyczyn rezygnacji Francji w rozgrywkach Turniejowych doszukiwać się należy wyłącznie w niepowodzeniach konstruktorów francuskich.

Zakłady Caudron zbudowały samoloty turniejowe, obliczając ich konstrukcję do 280-konnych motorów, które święciły triumf w francuskich zawodach o puchar de la Meurthe. Tymczasem po wykonaniu samolotów okazało się, że mimo najszczęśliwszych wysiłków konstruktorów, samoloty te wyszły z do-

zwolonej wagi, ważyły bowiem ponad 560 kilo.

Wobec tego na gwałt poczęto przekonstruowywać płatowce do silników 140-konnych, a więc z jednej strony samo przez się lepszych, a z drugiej nie wymagających tak silnej konstrukcji.

Niestety było już zapóźno. Nie stało czasu na przeprowadzenie koniecznych prób i usunięcia drobnych błędów.

Francuzi więc w obawie kompromitacji woleli wycofać się z zawodów.

Katastrofa samolotu czeskiego

Kielce, 27 sierpnia.

(PAT) Wczoraj o godz. 5.15 we wsł Krawce pow. zawierciańskiego na skutek urwania się steru zmuszony był do lądowania czeskosłowacki samolot turystyczny zjadający z Pragi do Warszawy na międzynarodowe zawody lotnicze. Wypadku z ludźmi nie było. Samolot prowadził kpt. Ambrus z mechanikiem Krzyżeniem. Pilot wyjechał samochodem do Katowic skąd udaje się samolotem do Pragi celem naprawy uszkodzonego steru.

Lotnicy niemieccy już są w Poznaniu

Poznań, 27 sierpnia.

(PAT) W poniedziałek o godz. 18.20 wylądowało w Poznaniu na lotnisku w Ławicy 10 samolotów niemieckich, mających wziąć udział w rozpoczynającym się jutro konkursie challenge'owym. Prócz tego przeleciał wielki aparat Junkersa, który przywiózł obsługę. Wszystkie aparaty i piloci wraz z obsługą pozostają przez noc w Poznaniu. Jutro o godz. 6.00 mają wystartować do Warszawy.

Statki z całego świata

zawijają do portu polskiego

Gdynia, 27 sierpnia.

Dnia 30 bm. przybędzie do Gdyni statek „Kunmerland”, zafrachtowany przez Polską Agencję Morską (PAM) w Gdyni, który załaduje 5.613 ton szyn do Rio Grande do Sul i Santos. Jest to pierwszy transport tak dużej wielkości, gdyż dotychczasowe ładunki szyn z Gdyni wynosiły najwyżej 3.000 ton.

Z końcem tego tygodnia oczekiwany jest również japoński statek „Yefuku Maru”, który zabierze z Gdyni przeszło 10.000 ton węgla do Aleksandrii względnie Port Said. Statki pod flagą japońską zachodzą do nas stosunkowo rzad-

ko, dlatego sfery handlowe z zadowoleniem witają je zawsze w porcie gdynskim.

Pozatem w dniach najbliższych oczekiwane są w Gdyni następujące statki: 29 sierpnia — ss. „Saint Philipsland” po węgiel (Bergenske), ss. „Sylvia” po węgiel (Berg.), ms. „Gotland” z portów Lewantu (Berg.), ss. „Mansuria” po towary do portów śródziemnomorskich (Berg.), 1 września — ss. „Marieholm” ze Stokholmu (Berg.), około 1 września — ss. „Poznań” po węgiel (PAM), około 3 września — ss. „Valkrian” po węgiel (PAM).

Więści ze świata

KRYZYSOWA ZIMA.

Najcięższa zima czeka New York. Krytyczne położenie szerokich mas ludności w New Yorku ilustruje wymownie fakt, iż w lipcu rb. okragły milion mieszkańców korzystał ze wsparcia filantropijnych. Znaczy to, iż każdy siódmy mieszkaniec N. Yorku znajduje się w takiej nędzy, że musi korzystać z opieki społecznej. Wydatki na zapomogi osiągnęły w jednym tylko miesiącu lipcu rekordową sumę 16 milionów dolarów. A przy tem ilość bezrobotnych zwiększa się w miesiące coraz bardziej, szereg fabryk zamyka swe bramy.

NA ROWERZE NAOKOŁO ŚWIATA.

Do Rzymu powrócili dwaj rowerzyści, Formaris i Oriusi, którzy przejechali 15.000 kilometrów. Wystartowali na swych rowerach w Brazylii, przejechali terytorjum Argentyny, Urugwaju i zawrócili do brazylijskiego portu Bahia wsiadli na okręt, udający się do Lizbony. Tu dosiedli znowu rowerów i wyszli w powrotną drogę do Rzymu, dokąd przybyli po piętnastu miesiącach wędrówki.

JUŻ DYZOZAURY MIAŁY REUMATYZM.

Kierownik zakładu leczniczego w Piszczanach dr. Neuwirth, wygłosił odczyt o reumatyzmie i jego historii. Prelegent twierdzi, że dane statystyczne wykazują większe rozpowszechnienie i doniosłość reumatyzmu niż takich chorób nagminnych jak gruźlica, rak. Najcięższe były te ustępy odczytu, w których dr. Neuwirth stwierdził, ilustrując to fotografiami, iż przed 500.000 lat malpudły na Jawie a przed 100.000 lat człowiek pierwotny (Neanderthal) cierpiał już na reumatyzm. Szkielety ich wykazują charakterystyczne zniekształcenia kości i stawów natury reumatycznej. Nawet szkielety zwierząt przedhistorycznych, dinozaura, niedźwiedzi skalnych, jaszczurów noszą ślady tej choroby.

CZTEREJ BRACIA — 371 LAT.

W prowincji szwedzkiej Jamlandji budzi podziw rodzina Olsson, składająca się z czterech braci, liczących 99, 96, 92 i 84 lata, czyli razem 371 lat. Ojciec ich umiał, mając lat 98, matka — lat 97. Pomimo sędziwego wieku, najstarszy z Olssonów rąbie codziennie drzewo, dogląda folwarku, wstaje rano pierwszy, rozpala ogień i gotuje kawę dla syna i synowej. Najmłodszy z braci, 84-letni Kristen, trzyma się krzepko, jeździ konno, robi duże spacery, zajmuje się gospodarstwem.

LECZENIE CHOROBY RAKA TLENEM.

Donoszą z Rio de Janeiro, że uczone brazylijski, profesor De Almeida zdołał osiągnąć po długoletnich doświadczeniach, przeprowadzonych na szczurach, poważne wyniki w zwalczaniu choroby raka zapomocą tlenu. Jak wykazały dotychczasowe badania, stosowanie tlenu w pewnym stopniu powstrzymywało rozwój choroby raka, stosowanie jednak w dużych dawkach powodowało śmierć szczurów przez zatrucie.

NOWA SZTUKA PIRANDELLA.

Luigi Pirandello napisał nową sztukę p. t. — „Niewiadomo w jaki sposób”. W sztuce tej autor rozważa zagadnienie odpowiedzialności za czyn człowieka. Rolę główną sztuki odtworzy Aleksander Moisi, który organizuje obecnie zespół teatralny dla tournée artystycznego po Europie środkowej.

MIĘDZYNARODOWY KONKURS SZTUKI SCENICZNEJ.

Ministerstwo Oświaty opracowało plan urządzenia w Budapeszcie międzynarodowego konkursu sztuki aktorskiej. W konkursie wzięłyby udział najwybitniejsze zespoły aktorskie poszczególnych krajów. Każdy z zespołów odegrałby jedną z bardziej reprezentacyjnych sztuk swego kraju. Jury składałoby się z najwybitniejszych europejskich literatów, reżyserów i artystów.

Pulowery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN

przeprowadziła się na ul.

Andrzeja № 27, front

Tel. 143-21

F. KOPCIOWSKA

POWRÓCIŁA.

Przyjmuje codziennie od 9-3

Gdańska 37

tel. 232-55

od 4-7 w lecznicy

Piotrkowska 294

tel. 122-89.

Sierpień
28

Dzisiaj Augustyna
Jutro Święte gł. s. J. Chr.

Wschód słońca	4.39
Zachód słońca	18.36
Wschód księżyca	19.49
Zachód księżyca	10.03
Długość dnia	13.57
Ubyło dnia	2.37

Dla bezrobotnych
na wrzesień 1.478 tys. zł.

W dniu 25 bm. odbyło się w Warszawie posiedzenie komisji budżetowej Funduszu Bezrobocia, działającej na prawach zarządu głównego.

Na posiedzeniu uchwalono preliminarz budżetowy Funduszu Bezrobocia na miesiąc wrzesień. Po stronie wydatków preliminarz ten ustala sumę 1.478.750 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników. Przewiduje się, że liczba osób, uprawnionych do pobierania zasiłków z Funduszu Bezrobocia, wyniesie we wrześniu rb. około 35.000 osób.

Po stronie wpływów preliminarz przewiduje z tytułu wkładek za ubezpieczonych robotników oraz ustawowej dopłaty ze skarbu państwa sumę 2.635.835 zł.

B. Huberman w Polsce
będzie koncertował na rzecz powodzi

Jak się dowiadujemy, słynny artysta polski, jeden z największych skrzypków świata, Bronisław Huberman, przybywa we wrześniu do Polski, gdzie da trzy koncerty na rzecz powodzi.

Pierwszy koncert odbędzie się we Lwowie, dnia 10 września, drugi w sali Filharmonii w Warszawie dnia 13 września, trzeci — 15 września w Łodzi. — Koncerty będą miały charakter reprezentacyjny, gdyż ofiarny gest artysty postanowiono wykorzystać dla celów propagandowych na rzecz akcji pomocy ofiarom powodzi.

Huberman przebywa w tej chwili w Anglii. Z Polski wyjedzie on do Ameryki, gdzie ma dać cały szereg koncertów.

Winogrona stanieją
Z Grecji idzie olbrzymi transport

Na podstawie zawartych umów kompensacyjnych między Polską a Grecją przywiezionych będzie do kraju w ciągu najbliższych miesięcy 500 tys. kłgr. winogron. Na skutek masowego importu, winogrona znacznie potanieją. Cena kłgr. winogron wynosić będzie 1 zł. 20 gr. — 1 zł. 40 gr.

Odlot bocianów
— to zapowiedź wczesnej zimy

W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych można było zaobserwować w Łodzi bardzo ciekawy i ładny widok: olbrzymi klucz bocianów, odlatających w kierunku południa.

Jest to pierwszy tegoroczny odlot bocianów z kraju. Ponieważ zwykle następuje to dopiero w połowie września — odlot tych ptaków o tak wczesnej porze tłumaczy sobie włościanie jako zapowiedź bardzo wczesnej i ostrej zimy w tym roku.

Apteczki

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki:
A. Dancerowej (Zgierska 57) W. Groszkowskiego (11 Listopada 15), S. Gorfeina (Pilsudskiego 54), J. Chądzyńskiej (Potrkowska 165), R. Rembelńskiego (Andrzeja 28), A. Szymańskiego (Przedzalanana 75).

Zawałił się komin fabryczny
grzebiąc pod swemi gruzami 5-ciu robotników. — Trzech z nich zostało zabitych, dwaj są ciężko ranni
Straszna katastrofa na terenie Schloesserowskiej Manufaktury

Wczorajszy „Express” donosił już o strasnej katastrofie, jaka wydarzyła się w sobotę, około godziny szóstej wieczór na terenach Towarzystwa Schloesserowskiej Przędzalni i Tkalni w Ozorkowie. Stary, od trzydziestu lat nieczynny komin fabryczny, którego rozbiórkę podjęto tegoż dnia przed kilku godzinami zaledwie — w chwili, gdy na szczycie pracował jeden robotnik, dwóch na jego elewacji a jeden w piwnicy przy fundamentach — runął z przeraźliwym hukiem, grzebiąc pod potężnymi zwalami cegły i żelastwa łącznie pięciu robotników.

Komin należał do starego obiektu fabrycznego, stojącego w parku na terenie zakładów i nieczynnego również od szeregu lat. Nieruchomość z kominem była prywatną własnością Karola

Schloessera. Rozbiórki podjął się majster... cieśliński N. Józefowicz. Józefowicz dobrał sobie do pomocy majstra kominarskiego — Andrzeja Podgórskiego oraz niefachowych robotników Alfreda Rabezę, Teofila Adamkiewicza, Stefana Urbaniaka i Jana Jarczyńskiego.

Podgórski pracował właśnie na szczycie jeszcze zupełnie nienaruszonego komina. Rabeze i Adamkiewicz zdemolowali ze ściany komina żelazne schodki, Urbaniak był przy fundamentach, które również rozbił, zaś Jarczyński był nieco dalej.

Wszyscy robotnicy zostali zasypani zwalami cegły i żelastwa. Podgórski znalazł śmierć na miejscu, nie tylko wskutek zasypania, lecz i od upadku z wysokości około 15 metrów.

Rebeze i Adamkiewicz i, oczywiście, Urbaniak zostali zasypani. Na budowli powstał straszny zamęt: nie wiadomo było dokładnie kto zginął i gdzie kogo szukać pod górami gruzów.

Straż ogniowa po wielkich wysiłkach, około godziny dziewiętej wydobyla wreszcie trupa Podgórskiego b. ciężko rannych Rabezę i Adamkiewicza, oraz lżej poszkodowanego Jarczyńskiego. O Urbaniaku nikt nie wiedział i nikt go nie szukał.

Dopiero około godziny dziewiętej wieczór wyszła na jaw straszna prawda: że mianowicie

pod gruzami musi być jeszcze jedna ofiara.

Z miłą tą wieścią przybiegła żona Urbaniaka, która w śmiertelnym lęku rozpytywała się o męża.

Komin groził lada chwila dalszym zawaleniem. Roboty z polecenia władz wojewódzkich przerwano. Na miejsce przybyły komisje techniczna i śledcza, w obecności których podjęto z wielkimi ostrożnościami dalsze roboty. Po kilku godzinach wyteżonej pracy straży i robotników fabrycznych odgrzebanano wreszcie w piwnicy Urbaniaka.

Nieszczęśliwy robotnik nie żył już. Ciało jego było zdruzgotane.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, jeden z dwóch robotników, przewiezionych do szpitala, zmarł po kilku godzinach. Straszna ta katastrofa pociągnęła zatem za sobą trzy śmiertelne ofiary.

Jak zlikwidować strejk?

Inspektor Wyrzykowski wyjechał w tej sprawie do Warszawy

Strejk w przemyśle jedwabniczym i pończosznym w Łodzi trwa w dalszym ciągu. Wszelkie próby mediacji i kompromisowe propozycje inspekcji pracy nie dały żadnego rezultatu.

W związku z tem, jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym udał się do Warszawy inspektor pracy, inż. Wyrzykowski, celem odbycia konferencji w ministerstwie opieki społecznej. Władze

państwowe rozumieją bowiem szkodliwe skutki tak długotrwałego strejku i nie chcą dopuścić, by ciągnął się on dalej w nieskończoność. Podróż inspektora pracy do Warszawy ma więc na celu wynalezienie dróg które środków doprowadziłyby do likwidacji strejku. Arbitraż rządowy zarówno w przemyśle jedwabnym jak i pończosznym, zdaje się być niemierny. (i)

Kongres przeciwgruźliczy w Warszawie

rozpocznie swe obrady dn. 4 września. — Przyjeżdżają delegaci z 44-ch państw. — Łódź wysyła 20 lekarzy

We wtorek przyszłego tygodnia, dn. 4 września, rozpoczyna się w Warszawie wielki, międzynarodowy kongres przeciwgruźliczy, z udziałem przedstawicieli 44 państw, w tem Chin, Persji, Japonii, Kolumbii, Egiptu, Grecji, Nowej Zelandji, Luksemburgu itd.

Na kongres przybędzie z zagranicy przeszło 450 osób, 85 lekarzy z Włoch, 70 z Francji, 31 z Rumunii, 24 ze Stanów

Zjednoczonych, 16 ze Szwecji, 26 z Niemiec i in.

Kongres ten ma olbrzymie znaczenie, a jeśli chodzi o Polskę, specjalnie dla Łodzi, która nosi, niestety, smutne miano stolicy gruźlicy. Nic dziwnego więc, że z naszego miasta wyjeżdża, z ramienia łódzkiego towarzystwa lekarskiego bardzo duża ilość lekarzy — 20 osób z dr. dr. Rajterowskim, Tenenbau-

mem i Margolisową na czele. Ogółem z Polski przybędzie na kongres przeszło 200 lekarzy.

Jak nas informują, na zjeździe omawiane będą nowe systemy leczenia i zapobiegania gruźlicy.

Otwarcie kongresu nastąpi 4 września o godz. 9.30 rano w wielkiej sali Filharmonii, w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. W ciągu całego dnia toczyć się będą obrady fachowe, wieczorem zaś odbędzie się przedstawienie w teatrze wielkim i przyjęcie na Zamku. W środę w ciągu dnia będą się toczyć w dalszym ciągu obrady, wieczorem zaś odbędzie się przyjęcie w pałacu prezydium rady ministrów, wydane przez premera Kozłowskiego i wreszcie w czwartek nastąpi zakończenie obrad, uchwalenie wniosków i zamknięcie kongresu.

Uwięzili sekwestratora

który zgłosił się po zaległe podatki

Co zrobić z sekwestratorem, który przybył, by zlicytować sklep za zaległe podatki?... Wszelkie „sposoby”, na jakie w takich wypadkach biorą się ludzie, prowadzą do kryminału — prócz jednego: wyłożenie należności na stół.

W Konstancynie Moszek i Dawid Gaszowie zastosowali również sposób nie polegający na zapłaceniu sumy, jaką sekwestrator miał wywindykować, i za to wczoraj znaleźli się na ławie oskarżonych sądu okręgowego.

Dwunastego lutego przybył sekwestrator Stefan Prust do sklepu Gasza, by przeprowadzić licytację za zaległe podatki w wysokości 500 złotych.

Gasz — ojciec wszczął z sekwestratorem awanturę. W toku ostrej wymia-

ny słów przybył do sklepu Gasz Dawid, od próga próbował załagodzić konflikt i w celach dalszych mediacji zaprosił sekwestratora do pokoju za sklepem. Po chwili młody Gasz wyszedł z pokoju z triumfującą miną: oświadczył ojcu, że sekwestru nie będzie, gdyż sekwestrator jest zamknięty.

Licytacja rzeczywiście do skutku nie doszła, ale sekwestrator, gdy mu się udało zwolnić z tego zaimprovizowanego przez ojca i syna Gaszów więzienia — złożył skargę do władz.

Wczoraj sąd pod przewodnictwem sędziego Chawłowskiego skazał obu Gaszów na sześć miesięcy więzienia. (ga)

CASINO

Dzisiaj i dni następnych! Otwarcie sezonu!
Najciekawsza karta w historii carskiej Rosji

Już od jutra w KINOTEATRZE „MUZA” rozpocznie się pochód wielkich arcydzieł filmowych porwijącą epopeją miłości i poświęcenia

KATARZYNA WIELKA

z najgenialniejszą aktorką świata ELŻBIETA BERGNER, w roli cara Piotra III DOUGLAS FAIRBANKS. — Nadprogram: Znakomity film rysunkowy p. t. „Trzy małe świnki” — Dziś pocz. o 4-ej. — Bilety wolnego wejścia i ulgowe nieważne.

z dawno niewidzianymi ulubieńcami ekranu Vilma Banky, Victorem Varkonym i Luis Trenkerem

Teatr „ROZMAITOŚCI” tel. 112-25
Ostatnie dni gościnnych występów
Michała Michalesko
Dzisiaj, wtorek, o godz. 9.30 wiecz.
„Księżna Czardaszka”
Jutro, środa, 9.30 wiecz. „Ostatni taniec”
wszystkie miejsca na parterze i ZŁOTY.
W czwartek o godz. 9.30 wieczór
Wielkie przedstawienie istnienia 50-ciolecia żydowskiego teatru z udziałem Michała Michalesko
1) „Sulamita”.
2) „Melodia ojca”.
3) „A matone dem taten”.
4) FANIA RUBINA, królowa pieśni synagogalnych.
Wszystkie miejsca na parterze i ZŁOTY.

Chcieli podpalić młyn konkurenta.

Niezwykła afery została wykryta w Ozorkowie. — B-cia Cejdysowie osadzeni w więzieniu. — Domniemany podpalacz wydał swoich szefów

Ozorków w ciągu jednej nocy zdobył smutną sławę. Onegdaj wydarzyła się niezwykle tragiczna katastrofa, runięcia komina — o czym piszemy na innym miejscu, wczoraj zaś władze tamtejsze odkryły niesłychaną i ponurą afery podpaleniową, która gdyby nie za wód, jaki spotkał niedoszłych podpalaczy — skończyłaby się niemal równie tragicznie, co katastrofa na terenach fabryki schloesserowskiej.

Do władz policyjnych wpłynęło zameldowanie ze strony Abrahama Infelda, współwłaściciela domu handlowego „Złoty Kłosa” — młyn parowy w Ozorkowie, w którym Infeld doniósł, iż konkurenci jego na terenie Ozorkowa — bracia Józef i Ferdynand Cejdysowie planują podpalenie jego młyna.

Doniesienie wydawało się władzom w pierwszej chwili wręcz fantastyczne. Jednak Infeld przytoczył dowody tak niewątpliwie i powołał świadka tak dalece wiarygodnego, że sprawa istotnie urosła, jak wspominaliśmy, do rozmiarów niesłychanie zbrodniczej afery.

Majster młynarski, Feliks Sobański, zatrudniony niegdyś w młynie „Złoty Kłosa”, popierając doniesienie Infelda, że znał w policyi, iż Cejdysowie proponowali mu za wynagrodzeniem tysiąca złotych podpalenie ledwego młyna konkurencyjnego na miejscu — t. j. młyna Infelda. Sobański, przerażony tą propozycją, której towarzyszyła obietnica, że po „pomyślnym” pożarze, otrzyma posadę u Cejdysów — nie zdradził się nikomu i pozornie rozpoczął pertraktację. Równocześnie jednak Sobański powiadomił Infelda, i, idąc za jego wskazówkami, dalej pertraktował z Cejdysami.

Zbrodniczy plan posuwał się naprzód i wykonanie jego było coraz bliższe.

W ten sposób w odstępiach kilkunastu dni Sobański przyniósł i złożył na ręce Infelda, raz proch myśliwski owinięty w szmaty, drugi raz dość długi kłot i trzeci raz butelki z naftą i benzyną, które miały być szmaty nasyczone.

Gdy już wszystkie dowody rzeczowe zostały zebrane, gdy w najbliższych dniach miał młyn stanąć w płomieniach — Infeld zgłosił się do policyi wraz z Sobańskim.

Władze zatrzymały Cejdysów. Obaj zostali osadzeni w więzieniu w Łęczycy. W biurku Józefa Cejdysa znaleziono zostały resztki lontu, tego samego,

jaki dostał Sobański.

W sprawie jest pewien moment niezwykły. W zeszłym roku spłonął w Ozorkowie w tajemniczych okolicznościach młyn Krysików — jedyny konkurencyjny z Cejdysami zakład tego rodzaju w Ozorkowie. Dochodzenie przeciwko Cejdysom zostało umorzone.

Zwierzę w ludzkim ciele Zamordował człowieka, wrzucił zwłoki do rowu i — położył się spać...

Donosiliśmy przed kilku dniami o fakcie niesłychanego zdziczenia, jaki miał miejsce w jednym z sadów w Radogoszczu. Właściciel sadu schwytał na gorącym uczynku kradzieży kilku jabłek jedenastoletniego, biednego chłopca. Rozbestwiony ogrodnik zadał chłopcu kilka potężnych ciosów okutą łaską w głowę, pokopał go i, pastwił się nad nim tak długo, aż chłopiec przestał nawet jęczeć. W tydzień po tej okropnej masakrze chłopiec zmarł w szpitalu, na skutek pęknięcia czaszki.

Wypadek ten nie jest, niestety, odosobniony. We wsi Olsza, pod Mrogą Dolną miała miejsce podobna zbrodnia, może jeszcze potworniejsza.

Do sadu Jana Dziedzianowicza, rzeźnika z zawodu, dobiegają się po owoce parobcy wiejscy. Rzeźnik pienił się na nich i odgrażał.

Wczoraj pod płotem, już za terenem ogrodu, znaleźli wieśniacy ciało 20-letniego Marjana Onisko, ze wsi Olsza. Ciało nosiło ślady urazów tępym narzędziem i ran od kul.

Władze wdrożyły dochodzenie, które ujawniło prawdę przerażającą.

Onisko zakradł się w nocy do sadu Dziedzianowicza. Rzeźnik czekał już na złodzieja. Złodzieja wyskoczył na Oniskę, zbił go momentalnie z nóg potężnym ciosem żelaznego okutego kija, bił potem leżącego i jeszcze poruszającego się parobka i wrzeszczał, aby go dobić — strzelił do niego dwa razy: w głowę i w pierś.

Trupa wziął potem ów człowiek-zwierzę na plecy, wypił za pług i rzucił do rowu. Po zbrodni rzeźnik-oprawca najspokojniej wrócił do domu, omył splamioną krwią ręce, zmienił ubranie i położył się spać.

Ponury morderca początkowo wypierał się wszystkiego, jednak zarządzo na w jego domu rewizja doprowadziła do odnalezienia zakrwawionej marynarki, splamionego kija i ścierki, która sobie ta bestja w ludzkim ciele ocierała ręce. Dziedzianowicz po tych dowodach przyznał się do winy i został osadzony w więzieniu. (gr.)

Sprzedawał trującą sól Sąd skazał Wajngota na 6 mies. więzienia

Na tem miejscu niejednokrotnie zdawaliśmy sprawę z procesów sądowych przeciwko rzeźnikom, używającym do konserwowania mięsa soli, zawierającej siarczan sodu i przez to szkodliwej dla zdrowia. Używanie tej soli jest wzbronione. Kilkakrotnie rzeźnicy, mniejszych przeważnie jatek, stawali przed sądem za tego rodzaju wykroczenia i każdorazowo sąd wyznosił surowe kary.

W toku dochodzeń przeciwko rzeźnikom winnym używania siarczanu sodu do konserwowania mięsa, wyszło na jaw, że dostawcą tej soli był Majer Wajngot, właściciel sklepiku spożywczego przy ul. Głównej 69.

W dniu 4 stycznia władze przepro-

wadziły u Wajngota niespodziewaną rewizję, w toku której na najwyższej półce znalazła się puszka z solą konserwową.

Wajngot w dochodzeniu wczoraj przed sądem tłumaczył się że o soli w sklepie nic nie wiedział. Sól tę zostawił jego teść Chaskiel Eklerman, który sprzedawał ją fotografom jako środek do wywoływania klisz.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Chawłowskiego, opierając się na zeznaniach świadków dowodowych, skazał Wajngota na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem wykonania kary na trzy lata i na 100 zł. grzywny. (ga.)

Siekierami porabiali człowieka Krwawe walki na ulicy Zagłoby

Niezwykle krwawa masakra rozegrała się wczoraj w godzinach rannych na Chojnach.

Do mieszkania Czesława Juszcza, przy ul. Zagłoby 20, przybyło trzech osobników uzbrojonych w siekiery. Juszcza nie chciał wpuścić uzbrojonych ludzi, jednak bandyci wyrabali drzwi, dostali się do mieszkania i poczęli siekierami zadawać straszliwe ciosy Juszczakowi. Gdy z pomocą pośpieszył mu obecnym w mieszkaniu jego krewny Aleksander Linczak — bandyci poranili i je go, poczem, mimo alarmu, jaki uczynili obaj ranni, zbiegli.

Na miejsce przybyło pogotowie. Le karz opatrzył obu rannych. Powiadomione władze zorganizowały pościg, który skończył się ujęciem jednego z

trzech bandytów — Józefa Szmerka.

Po kilku godzinach, już koło południa, gdy władze poszukiwały dalszych dwóch bandytów — na dom Juszcza znów został dokonany napad. Tym razem przybyli przyjaciele trzech zbrodniarzy by zemścić się na nich za publiczne i wydanie Szmerka.

Linczak został w trakcie tej napaści ponownie pokuty nożami.

Pogotowie przybyło na te same posesję po raz wtóry. Stan Linczaka jest groźny.

W międzyczasie władzom udało się ustalić nazwiska dwóch krwawych zbrodniarzy: są nimi bracia Roman i Mieczysław Kępa — znani recydywiści. Ujęcie ich jest niewątpliwie kwestią godzin.

Red. białoruskiego pisma aresztowany

Czasopismo „Aswa” uległo konfiskacie

Włno, 27 sierpnia. Starostwo grodzkie skonfiskowało kolejny numer czasopisma „ASWA”, pisma białoruskiego o tendencjach antypaństwowych.

W związku z tą konfiskatą, został aresztowany naczelny redaktor i wydawca Piotr Radziuk.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, Radziuk od dłuższego czasu prowadził antypaństwową działalność, ale praca ta była sprytnie zakonspirowana, że trudno było redaktorowi białoruskiego pisma, dowiedzieć jego przestępstwa. — Red. Radziuka osadzono w więzieniu na Łukiszka.

Na fali radiowej.

POEZJA PRZED MIKROFONEM.

W przyszłym sezonie programowym Polskiego Radja, który rozpoczyna się dnia 2 września, zarezerwowano dwudziestominutowy odcinek czasu dla recytacji prozy artystycznej, dziesięciominutowy zaś dla recytacji poezji. W ten sposób Polskie Radio nie tylko wypełnia lukę w swym dotychczasowym programie, ale przedewszystkiem daje możliwość słuchaczom, zwłaszcza prowincjonalnym, zaznajomienia się ze skarbami współczesnej i dawnej poezji. Radio, które z większą łatwością niż druk dociera do nieograniczonej ilości słuchaczy, ma w krzewieniu znajomości poezji i prozy artystycznej rolę doniosłą i jeszcze dotychczas niedocenioną. Recytacje prozy artystycznej odbywać się będą w niedzielę każdego tygodnia w godzinach popołudniowych, dla recytacji zaś poezji przeznaczono późniejsze godziny wieczorne ze względu na bardziej specyficzny charakter wierszy oraz na węższe grono przypuszczalnych słuchaczy. Każda taka audycja będzie poprzedzona krótką pogadanką zaznajamiającą słuchaczy z autorem, którego dzieło ma być odczytane przez radio.

REDUKCJA KOMUNIKATÓW RADIO- WYCH.

Mniej suchych komunikatów — więcej wartościowego programu. — oto hasło w myśl którego opracowany został ramowy program Polskiego Radja na sezon zimowy. Komunikaty stanowiące ogień najmniejszej słuchanej audycji Polskiego Radja zostały obecnie wydatnie zredukowane.

W tym dziele zostawiono tylko naprawdę potrzebne informacje. Utrzymane więc zostały komunikaty gospodarcze, rolnicze, krajoznawcze, sportowe i kulturalne. Dodac należy, że redukcja komunikatów objęła również różnego rodzaju „chwilki” nadawane przez organizacje społeczne. Nie zawsze chwilki te były odpowiednio redagowane, co powodowało słusze skargi abonentów. Zamiast nich wprowadzono do programu raz na tydzień stałą pięciminutową audycję w czasie której w sposób lekki i przyjemny do słuchania uwzględniane będą żądania poszczególnych organizacji i stowarzyszeń

NOWY SEZON POLSKIEGO RADJA.

Z dniem 2 września Polskie Radio rozpoczyna nowy sezon programowy, który trwać będzie do dnia 1 marca 1935 r. Jako instytucja artystyczna w swej działalności programowej Polskie Radio zmienia zasadniczo układ swoich programów trzy razy do roku.

Nowy program przewiduje podział dnia na trzy odcinki. Audycja poranna trwać będzie od godz. 6.45 do 8.00, popołudniowa od 11.57 do 13.30, popołudniowo-wieczorna zaś od 15.30 do 23.30. W ramach tych odcinków stara się Polskie Radio w miarę możliwości zaspokoić potrzeby zarówno mieszkańców wsi jak i miast, oraz uwzględnić godziny pracy poszczególnych grup społecznych, nie zapominając również o tych, którzy są zmuszeni do pracy zarobkowej.

Poza tem w pewne dni tygodnia program radiowy będzie przedłużony, a mianowicie: we czwartek do godz. 13.45 gdyż w dniu tym radio transmitować będzie z Filharmonii Warszawskiej poranek szkolny, w sobotę zaś stacje radiowe będą czynne aż do godz. 1.00 w nocy, ze względu na przedłużenie muzyki tanecznej.

Program niedzielny trwać będzie 14 i pół godzin, program w dzień powszedni 10 godzin 45 minut. Tylko we czwartki i w soboty, program radiowy trwać będzie 11 godzin, względnie 12 godz. 15 m.

ZAPISY DO PRZEDSZKOLA RODZINY WOJSKOWEJ.

Zarząd „Rodziny Wojskowej” w Łodzi podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że zapisy dzieci do Przedszkola „Rodziny Wojskowej” przy ul. Jerzego 5-7 przyjmowane będą codziennie w lokalu Przedszkola od godziny 3 po południu do 5 po południu (od 15 do 17). Tamże również w lokalu Przedszkola przyjmowane będą zapisy dzieci na plastykę.

Zapisy dzieci do II Przedszkola Rodziny Wojskowej przy ul. Wierzbowej 20 przyjmowane będą codziennie od godz. 10 do 11 rano w lokalu Przedszkola.

Zielony znaczek

musi być na każdej książce

Jak się dowiadujemy, z polecenia władz i zgodnie z uchwałą związku księgarzy, wszystkich podręczników szkolnych będą nalepione specjalne, zielone znaczki 10-groszowe, na fundusz budowy szkół powszechnych. Wszyscy kupujący podręczniki winni zatem zwracać uwagę, by każda książka miała taki zielony znaczek.

Wyjaśnić trzeba przytem, że cena podręcznika nie ulega podwyższeniu o te 10 groszy. Znaczek ten jest bowiem ofiarą nie kupującego, lecz sprzedawcy na rzecz towarzystwa popierania budowy szkół powszechnych. (i).

Sala tańca i śmierci

została przez władze zamknięta

O zbrodni na sali tańca przy ul. Moniuszki 3 donosiliśmy już obszernie. Zwłoki zabitego Pawełczyka zostaną wydane rodzinie najpewniej w dniu dzisiejszym, a pogrzeb ofiary krwawych porachunków odbędzie się jutro. Morderca Wójcik osadzony jest w więzieniu.

W związku z tem morderstwem władze wydały nakaz zamknięcia i opieczętowania lokalu Zacharyjsza przy ul. Moniuszki. Najpewniej ta sala nie zostanie już uruchomiona. (g)

Clągnięcie pożyczki dolarowej

W sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbędzie się w sobotę, dn. 1 września, clągnięcie 4 proc. premijowej pożyczki dolarowej m. in. wylosowana będzie premia 40.000 dol. i 12 tys. dol.

Rejestracja rocznika 1916

W nadchodzącą sobotę, dnia 1 września r. b. rozpoczyna się w biurze wojakowo-policijnym zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 rejestracja mężczyzn, urodzonych w roku 1916, a zamieszkałych na terenie miasta Łodzi.

Mężczyźni tego rocznika winni zaopatrzyć się w wymagane przy rejestracji dokumenty, jak dowód osobisty, lub metrykę urodzenia, względnie wyciąg z ksiąg ludności stałej, wraz z świadectwem tożsamości z fotografią.

W pierwszym dniu rejestracji, t. j. w sobotę, winni się stawić mężczyźni rocznika 1916, zamieszkałi na terenie 1 komisariatu P. P. o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, oraz zamieszkałi na terenie 7 komisariatu o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, I, Ch.

Na niezgłaszających się do rejestracji nakładane będą kary administracyjne do 3 miesięcy aresztu i 3000 zł. grzywny, względnie obie te kary.

Dodatkowa komisja poborowa

Dziś, we wtorek, dnia 28 sierpnia r. b. od godziny 8-ej rano w lokalu biura wojakowo-policijnego zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź-Miasto II, na którą winni się zgłosić poborowi rocznika 1913, którzy z jakichkolwiek ważnych powodów nie mogli się stawić na ubiegłe komisje, oraz poborowi roczników starszych, nie posiadających jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej o ile otrzymali imienne wezwania z Łódzkiego starostwa grodzkiego, a zamieszkałi na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów P. P.

Na komisję należy zabrać ze sobą dowód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografią, zaświadczenie o rejestracji, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia), świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne.

Nieprawdopodobne, a jednak — prawdziwe..

Łódź będzie miastem-ogrodem

Pod względem zadrzewienia stoimy już na jednym z pierwszych miejsc. — Sami nie wiemy, co posiadamy. — 22 tys. drzew na ulicach

Z okazji zjazdu ogrodników w Łodzi

W dniach 8 i 9 września obradować będzie w Łodzi ogólnopolski kongres ogrodników miejskich i przedstawicieli wydziałów plantacji wszystkich miast polskich. Zjazd zorganizował związek miast polskich, by omówić na nim sprawę zadrzewienia miast i upiększenia ich zielenią. Nie jest przypadkiem, że kongres odbędzie się w Łodzi. Wyznaczono nasze miasto specjalnie, aby zademonstrować wyniki pracy ostatnich lat i pokazać, co można uczynić przy dobrej woli w zaniedbanem, brzydkim mieście.

Przypomnieć należy, że przed trzydziestu laty, Łódź była tak upośledzona pod względem zadrzewienia że stała na ostatnim miejscu w Polsce. I drzewo przypadało u nas na 500 mieszkańców. Od roku 1914 stan ten zaczął się poprawiać. Do końca wojny przybyło na ulicach miasta 3300 drzew. A dziś Łódź posiada 216 hektarów miejskich parków, skwerów i zieleńców oraz blisko 22.000 drzew na ulicach. Jeszcze kilka lat upłynie, a pod względem zadrzewienia Łódź nie będzie ustępowała nietylko miastom polskim, ale miastom zagranicznym.

Dodać do tego należy, że zadrzewienie Łodzi nie jest bynajmniej łatwą sprawą. Przedewszystkiem rolę odgrywa szerokość ulic. Niektóre ulice są tak wąskie, że mimo najlepszych chęci nie można posadzić na nich drzew, gdyż tamowałyby ruch uliczny. Dotychczasowe drzewka na ulicach są jeszcze młode i nieefektywne, ale najgorszy okres dojrzewania drzew, jak nas informują, już minął i za kilka lat Łódź stanie się, bez przesady, miastem — ogrodem.

Oczywiście to jeszcze nie wszystko.

Łódź może otrzymać i z pewnością otrzyma wiele wspaniałych i dużych skwerów i zieleńców. Na przeszkodzie stoi narazie brak planu regulacyjnego. Gdy plan nareszcie otrzymamy i wiadomo będzie w jakim kierunku pójdzie rozplanowanie ulic, wygląd Łodzi zmieni się znacznie na korzyść. Już dawno projektowało się nprz. przeniesienie targowiska z Zielonego Rynku na plac Hallera, a urządzenie tu wielkiego skweru. Projekt ten nie został zaniechany — czeka tylko na zatwierdzenie planu regulacyjnego.

Jak konieczne jest zadrzewienie ulic nietylko pod względem estetycznym ale i zdrowotnym, świadczy fakt, iż w Łodzi nie każde drzewo przyjmuje się i rośnie. Trzeba stosować specjalne gatunki. — Dym z kominów fabryczny, wycieki z ścieków — to wszystko zatrzuwa zieleni, tak samo zresztą, jak zatrzuwa ludzi. Im więcej drzew jednak, tem zdrowsze warunki zamieszkania wytwarzają się w Łodzi.

Rozmawialiśmy na ten temat z naczelnikiem wydziału plantacji miejskich inż. Rogowiczem, którego staraniem dokonują się takie metamorfozy w naszym mieście. Zwrócił on uwagę, że akcja samorządu łódzkiego w kierunku rozwoju plantacji miejskich już kilkakrotnie spotykała się z uznaniem na pokazach ogrodniczych. I niewątpliwie kongres ogólnopolski ogrodników, którzy znają nasze miasto sprzed kilku lat, będzie miał co oglądać w Łodzi.

Pokutuje u nas mniemanie, że poza drzewami na ulicy, mamy mało zieleni. Tak było istotnie, ale przed kilku laty.

Teraz mamy więcej, aniżeli sami o tem wiemy.

Poza parkiem Sienkiewicza, Staszycyca, dużym parkiem im. Poniatowskiego, przybył jeszcze ogromny park przy kolonii pracowników umysłowych na Chojnach, przybył park-olbrzym, jakim nie wiele miast może się pochwalić — park ludowy na Polesiu Konstantynowskim. Mamy dalej już teraz piękny skwer kolejowy, przy katedrze, przy „Bratniej Mogile”, na Wodnym Rynku, na ulicy „Nad Łódką”. Są zieleńce na placu Reymonta, przy kościele św. Józefa, na placu Dąbrowskiego, a wnet będzie również na placu Wolności.

Szkoda tylko, że poza akcją miejską niema żadnej w tym kierunku akcji prywatnej. Prywatne ogródki są źle utrzymane i zaniedbane. Zwyczaj zdobienia okien i balkonów ma w Łodzi tylko nieliczne zwolenników. Wiele się o tem mówi i pisze, dotąd jednak bezskutecznie.

Informują nas jednak, że w przyszłym roku na wiosnę, sprawa ta będzie inaczej postawiona. Wydział plantacji miejskich przeprowadzi bardzo ożywioną i energiczną propagandę za zdobieniem okien i balkonów, ogłosi konkurs na zdobienie domów, a nawet rozda bezpłatnie pewną ilość nasion i kwiatów, byle tylko przyzwyczaili ludność do tej ładnej zasady. Wtedy, łącznie z tem co robi miasto, istotnie zmieni się oblicze naszego miasta.

Łódź jest brzydki budowana. Upłynie wiele lat, nim to się zmieni. Trzeba się więc uciec do innego sposobu, tańszego, szybszego i bardzo efektownego.

„MUZA“ (dawalej LUNA) NADPROGRAMY. Początek o g. 4 po poł. Ceny miejsc od zł. 1.00 Dziś i dni następnych!

Grand-kino Dziś i dni następnych!

„KOBIECIA POD KONTROLĄ“ Potężny i wstrząsający swym realizmem dramat o wielkomięskiej hańbie. — W roli tytułowej WYNNE GIBSON. W rol. męskich: Preston FOSTER i Harvey STEPHENS.

CLARK GABLE w filmie **„LUDZIE W BIELI“** MYRNA LOY CLARK GABLE za swa kreację chirurga odznaczony został nagrodą akademii filmowej. Nadprogram najnowsze aktualności świata i P. A. T. Początek o godz. 4.30 po poł.

Dymitr Mendelejew

Z okazji stulecia urodzin wielkiego uczonego

We wrześniu przypada stulecie urodzin znakomitego chemika i fizyka rosyjskiego — Dymitra Mendelejewa. Świat naukowy obchodził te datę urodziny: Mendelejew położył niespożyte zasługi w wielu dziedzinach chemii i fizyki, a jego system periodyczny pierwiastków był dziełem, nietylko sięgającym do podstaw nauk przyrodniczych w ogóle, lecz zawierającym w sobie coś proroczego. Przecież dopiero małżonkowie Curie przez odkrycie radu i polonium, w szereg lat po ogłoszeniu tablicy Mendelejewa, potwierdzili jego genialną i wręcz wieszczą koncepcję. Mendelejew przewidział istnienie radu, przede wszystkim istnienie wielu innych jeszcze pierwiastków — i to takich, których do dziś jeszcze nie znamy.

W związku ze stuleciem urodzin badacza ogłasza jego syn wspomnienia o swym wielkim ojcu.

Oto co pisze Jan Mendelejew o Dymitrze:

Dziś, gdy sięgnę pamięcią do czasów dzieciństwa i wczesnej młodości — przede wszystkim uderza mnie niezwykła pracowitość ojca. Nie przypominam sobie, bym go widział kiedykolwiek bez zajęcia, nie znam chwili w jego życiu, niepoświęconej pracy. Nawet gdy palił — a palił wiele — nie używał papierosom ani jednej sekundy. Skrecał je sam, jakby machinalnie, palił bezwiednie i rzucał napół tylko wypalonego papierosa, zaraz sięgając po nową szczyptę tytoniu. Chwilami zbyt

wielki wysiłek umysłowy zmuszał go do przerwania pracy na kilka minut, na godzinę najwyżej. Ale i wówczas umysł ojca nie próżnował. Ojciec układał wtedy jakiś przez siebie wynaleziony i bardzo skomplikowany pasjans, który sprostował się do rozwiązania trudnej łamigłówki, grał w szachy ze swym asystentem, albo kleił pudełka z tektury. Czasami potrafił się na godzinę zapomnieć nad książką: czytywał wtedy powieści awanturniczo-kryminalne.

Do tego stopnia przywykłem oglądać ojca zawsze pochłoniętego pracą, zajętego jakimś obliczeniem, zatopionego wśród wielkich foliantów, zeszytów i książek, tablic, czasopism i broszur, że ta jego stała praca wydawała mi się czemś zupełnie naturalnem. Dopiero znacznie później, gdym zaczął obserwować innych ludzi — przekonałem się, że pracowitość ojca wcale nie jest zjawiskiem normalnem. Zrozumiałem, że wspaniałe rezultaty badań ojca w znacznej mierze opierają się na jego niezrównowadzonej pracy. Ojciec nie znał ani dnia, ani godziny, nie zwracał uwagi, czy jest dzień, czy noc. Siadłszy do pracy — poświęcał się jej i kowicie i nie wstawał od stołu aż nie skończył pewnego zgóry określonego zadania. Zaraz potem brał się do nowej kwestji. Nie odpoczywał wcale.

Tak samo podobno pracował Pasteur, Edison radził swym asystentom nie spoglądać na zegarek, a Pasteur, gdy go znajomi przestrzegali, że straci zdrowie, nie używając sobie zu-

pełnie wypoczynku, odpowiadał: „Pocóż mam zdrowie, jeśli nie poto, by je stracić przy pracy“.

Nim ojciec przystępował do badań nad jakimkolwiek zjawiskiem — zaczynał zawsze od trudnej i wielkiej pracy zbierania cyfr i danych dotyczących tego zjawiska. „Dajcie mi choć jedną cyferkę“ — mówił żartami do swych współpracowników i gości. Z tych faktów, spostrzeżeń i cyfr powstawało potem prawo ogólne. Tak było właśnie z periodycznym układem pierwiastków, wynikiem dzięki wielkiej ilości cyfr, jakie ojciec posiadał z prac o „Ciężarze gatunkowym“ z „Zasad chemji“ i z „Izomorfizmu“. Podobnie powstała teoria roztworów z danych, skumulowanych przy pracach: „Połączenie spirytusu z wodą“ i „Badanie ciężaru gatunkowego roztworów“.

Przytoczę tutaj tylko jeden przykład systemu pracy ojca, w której już brałem udział bezpośredni. Ojciec był wtedy dyrektorem Głównej Izby Miar i Wag, którą niezwłocznie przekształcił na instytut naukowo-badawczy, zwany dzisiaj Międzyzwiązkowym Instytutem meteorologii i standaryzacji.

Na tem stanowisku ojciec zabrał się do swej kapitalnej pracy nad teorią wag. Zaczęło się znów od zbierania danych liczbowych, których ojciec skupił ilość wręcz niewiarygodną. Dzięki tym danym ojciec ustala różnice pomiędzy wahaniami wagi a wahadła, bada dalej wpływ rodzaju zawieszenia wag na wahania i, wreszcie, po kilku latach wyjdaje wielkie dzieło, grubości cegły: „Badania doświadczalne nad wahaniami wagi“. W pracy tej ojciec dał nowe prawo wahaniami wag, inne prawo o wpływie twardości zawieszenia na wahania itd.

Praca wokół zestawienia materjów, cyfr i obserwacji — to były tylko dane podstawowe w badaniach ojca. Dopiero potem — dzięki niezwyklej bystrości i zdolnościom twórczym umysłu — ojciec umiał te fakty i dane zespolić. Myśl ponosiła go niekiedy. Ojciec jednak umiał ją kielznać i trzymać w granicach faktów i cyfr.

Pamiętam doskonale słowa ojca, który w ten sposób charakteryzował istotę pracy naukowej.

— Widzisz, — mówił, — są dwa rodzaje badaczy. Jedni to wagi empirycy, nie opuszczają nigdy ziemi, przechodząc po niej od jednego do drugiego zjawiska. Ludzie tego typu zdają się naprzód pewnym krokiem, mało się mylą, ale i mało dają nauce. Inni — to tacy, których od razu ponosi pod obłoki Ci często przynoszą nawet szkody. Najwłaściwszy jest typ tego rodzaju, który dotknąłszy ziemi wzbija się wysoko nad nią, by potem znów do niej powrócić. Na ziemi trzeba najpierw jentować i potem znów unieść się jak najwyżej.

Ojciec — wbrew przypuszczeniom — nie miał daru wybierania drogi najprostszej w swych badaniach. Jego umysł zwykle szukał punktu zaczepienia w detalach i z nich dopiero dostręgał do sedna. Pozatem ojciec nie znoził rutyny i ludzi zaskrzepłych w rutynie. Nienawidził podantów, bo sam nim nie był, obce mu było wynoszenie się, właściwe niektórym ludziom pracującym naukowo, ale nie prawdziwym uczonym, nie lubił gadania na wiart.

Umysł ojca był prawdziwie niezależny i samodzielny w każdym calu, a duch jego był wolny od przesądów i pogoni za drobnymi celami życia codziennego. (h)

Nie myśleć i nie rezonować!

Ze szkolnictwa niemieckiego usunięto wszystko, co było „zarażone intelektualizmem”. — Źródłem wiedzy jest — program nar.-socialistyczny **Wiara w Führera jest ważniejsza od nauki**

Berlin, w sierpniu.
W olbrzymiej serji przemian, jaka dokonywana jest w Niemczech przez rząd i partję narodowo - socialistyczną, a która nie pomija żadnej dziedziny życia politycznego i społecznego, zwrócić należy szczególną uwagę na radykalną reformę szkolnictwa w Trzeciej Rzeszy.

Na kongresie partji narodowo - socialistycznej w ubiegłym roku, Hitler, w czasie wygłaszania przemówienia, wspominał o szkolnictwie i wypowiedział przytem zdanie nie nowe, powszechnie znane, że „kto ma w rękę młodzież narodu, do tego należy przyszość. I podkreślając, że na tę dziedzinę musi być przedewszystkiem skierowana uwaga partji i rządu.

— Chcemy mieć takie szkoły, po których ukończeniu młodzież będzie całkowicie przeniknięta duchem narodowego socjalizmu.
Hitler polecił opracowanie programu dwóm nauczycielom, Edwardowi Kriekowi i dr. Sanderowi, których projekt został zaakceptowany i jest obecnie wprowadzany w życie.

Naczelną zasadą nowego programu wychowawczego jest walka z wszelkim intelektualizmem, walka z tem, co było dotychczas. Prof. Kriek nie zawahał się powiedzieć, że dotychczasowy system szkolny — a trzeba przyznać, że szkolnictwo niemieckie postawione było dotąd na wysokim poziomie — przynosił tylko paczenie i łamanie charakterów młodzieży.

— Dotychczasowa szkoła niemiecka, nadużywała, wprost mordowała młodzież — ten przyszedł naród — oto są słowa prof. Krieka na zjeździe dyrektorów szkół niemieckich, poświęconym przyjęciu do wiadomości reformy.

Naczelną zasadą jest szkoła jednolita, podciągająca wychowanie i wykształcenie młodzieży pod wymogi hasła narodowo - socialistycznych.

— Przed nauką idzie wychowanie młodzieży w duchu istniejącego ustroju. Ten wpływ wychowawczy szkoły musi być tak głęboki i silny, by zagłuszył ewentualne ujemne wpływy domu. To, co powie chłopcu nauczyciel, powinno być dla niego ważniejsze od tego, co mu powie ojciec. Młodzież powinna być tak uświadomiona, by wywierała również na rodziców wpływ w kierunku skłonienia ich do przyjęcia wiary „Führera”.

Oto opinja drugiego reformatora dr. Sander.

Ażeby w tym duchu młodzież wychować, reformatorzy usuwają z nauki wszystko, co mogłoby oderwać uwagę młodzieży od istniejącego reżymu. Skracają więc czas nauki w szkole średniej do lat czterech, rozbudowując natomiast szkołę ludową do lat ośmiu. Materiał naukowy zostaje zredukowa-

ny niemal do jednej czwartej, nie tylko w dziedzinie nauk klasycznych, historii powszechnej, języków nowożytnych, ale nawet nauk ścisłych, t. j. matematyki, fizyki, chemii itd. Równocześnie z ograniczeniem wiedzy i rozwoju umysłowego, rozbudowuje się wychowanie fizyczne tak dalece, że w nowym programie szkolnym na sport i ćwiczenia poświęca się jedną trzecią czasu.

Zrozumiałe, że w tak zreformowanej szkole, nie chciano pozostawić dawnych nauczycieli. Obawiano się, z jednej strony, opozycji nauczycieli, którzy, nawet jeśli solidaryzowali się politycznie i społecznie z rządem narodowo-socialistycznym, nie mogliby znieść tak gwałtownego obniżenia poziomu nauczania, a z drugiej strony obawiano się, że dawne kadry nauczycielskie nie potrafią wpoić w młodzież właściwego z punktu widzenia partji, stosunku do narodowego socjalizmu. Trzy czwarte nauczycielstwa i to najbardziej zasłużonego, postanowiono usunąć, uzupełnić te luki pewnymi członkami partji, a równocześnie cały materiał nauczycielski przeszkolić na specjalnych kursach. Zniknąć ma różnica między nauczycielem ludowym, profesorem szkoły średniej lub profesorem wyższej uczelni. Wszyscy mają być zrównani, „gleichgeschaltet” i tylko odpowiednio przy-

sposobionymi na specjalnych kursach.

Zniknąć mają fachowcy do jednego czy nawet dwóch lub trzech przedmiotów, gdyż „nauczyciel” narodowo-socialistyczny musi umieć wszystko wykladać. Ażeby mieć przytem pewność, że nauczyciel będzie wiedział, jak należy wychowywać młodzież, będzie on korzystał latem tylko z miesięcznego urlopu, resztę zaś ferij letnich będzie musiał spędzić w specjalnych obozach, w których nie tylko pokrzepi się on hitlerowskim duchem, ale i wzmocni fizycznie.

Do roku 1933 niemieckie szkolnictwo cieszyło się wspaniałą opinią na świecie. Co się stanie z niem obecnie — łatwo się domyśleć. Czego uczyć się będzie młodzież w nowej szkole narodowo - socialistycznej u „nauczycieli” we dług pomyślu pp. Krieka i Sander, jaki będzie poziom zgleichschaltowanych profesorów wyższych uczelni, można zgóry określić.

Dyrektorzy szkół, gdy im oświadczone jak wygląda nowa reforma, przyjęli ją milcząco do wiadomości. Znalazł się tylko jeden człowiek, światowej sławy pedagog, prof. dr. Baheghel, który zaprotestował.

Prof. dr. Baheghel znajduje się obecnie w obozie koncentracyjnym.

A. D.

Krytyka... nieczystego rozumu

Miss Germania jest... żydówką!

Wnuczka wielkiego filozofa, Em. Kanta, nie jest 100-procentową aryjką

W roku bieżącym, jak to się praktykuje już od szeregu lat w rozmaitych krajach, odbyły się wybory t. zw. królowych piękności, które zjechały do Hastings, w Anglii, dla wyboru spośród nich „Miss Europy”.

Komitet organizujący ten konkurs, a pozostający pod protektoratem angielskiego ministerstwa spraw zagranicznych, postanowił nadać uroczystości wyboru „Miss Europy” specjalny charakter i zaprosić korpus dyplomatyczny — przedstawicieli tych krajów, których najpiękniejsze kobiety miały ukazać się w Hastings. I w związku z tem wyniki były dwa bardzo ciekawe incydenty.

Wszyscy posłowie państw obcych, akredytowani przy rządzie angielskim, wyrazili swą zgodę na przybycie na uroczystość, z wyjątkiem posła sowieckiego w Londynie Majskiego i posła niemieckiego, von Hesch.

Posel Majskij oświadczył, że nie

weźmie udziału w tej uroczystości, gdyż „Miss Rosja” nie jest obywatelką sowiecką. Istotnie „Miss Rosja” wybrana była w Paryżu, w kołach emigracji rosyjskiej.

Drugi fakt, ale bardzo jaskrawy i charakterystyczny dla naszych czasów, miał miejsce z posłem niemieckim von Heschem. Posel Hesch oświadczył, że nie weźmie udziału w uroczystości z tego powodu, iż „Miss Germania” nie jest aryjką czystej krwi, albowiem ma domieszkę krwi żydowskiej.

Któż jest „Miss Germania”? Jest nią panna Kant, przedstawicielka jednej z najstarszych rodzin niemieckich prawnuczka wielkiego filozofa niemieckiego Emanuela Kanta. Dziadek jej był żonaty z żydówką, — to wystarczyło, aby posel von Hesch oświadczył, że nie uznaje „Miss Germanji” jako nieczystej rasowo.

OBLAŁA JĄ BENZYNĄ I PODPALIŁA

Kelnerka zemściła się w okrutny sposób na siostrze swego kochanka. — Dwie żywe pochodnie na ulicach Równego

Równe, 27 sierpnia.
Onegdaj była ulica Książęca w Równem, widownia niezwykłego wypadku, który, na szczęście, nie pociągnął za sobą tragicznych skutków.

Do stojącej na chodniku żony posła ukraińskiego na sejm, Michała Bury — p. Olgi Burowej, przystąpiła jakaś młoda dziewczyna i po gwałtownej wymianie zdań, chlusnęła jej w twarz benzyną z trzymanej w pogotowiu butelki.

Następnie, napastniczka błyskawicznie zapaliła zapalniczkę i rzuciła ją na p. Burową. — Nieszczęśliwa kobieta stanęła momentalnie w ogniu, który silnie poparzył jej twarz i ramiona. Przy wylewaniu benzyny, trochę płynu spadło na rękę dziewczyny, wskutek czego, ona również uległa poparzeniu. Dzięki natych-

miastowej pomocy przechodniów, zdołano uratować obydwie ofiary. Stan poparzonych nie jest groźny.

Sprawczyni zamachu, Olga Pantelejmonow, z zawodu kelnerka w popularnej cukierni Wyleciała w Równem, została aresztowana.

Niecodzienny ten wypadek ma podłoże romantyczne. P. Olga Burowa, jest siostrą braci Nowaków, właścicielki znanej w Równem masarni. Dwaj Nowakowie odsiadują obecnie karę 2-letniego

więzienia za śmiertelne pobicie handlarza nierogacizny, Pawła Hycki, o czem donosiliśmy w swoim czasie obszernie. Jeden z braci przed rozpoczęciem kary, ożenił się, porzucając Pantelejmonową, co do której miał podobno pewne zobowiązania.

Wzgardzona dziewczyna, nabrała przez konania, że zerwanie nastąpiło z namowy p. Burowej. Postanowiła zatem dokonać zemsty i uczyniła to w opisany wyżej sposób.

NAUCZYCIELE!

Pamiętajcie o budowie publicznych szkół powszechnych, pouczajcie młodzież, że w cenie podręczników szkolnych mieści się już opłata 10-groszowa na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych. Niechaj dzieci nie przyjmują książek bez zielonego znaczka na budowę szkół!

TEATR MIEJSKI.
Mimo wielkiego powodzenia — powodu zakończenia starego sezonu — sztuka Brucknera „Rasy” dana będzie jeszcze tylko cztery razy, t. j. dziś we wtorek, środę, czwartek i piątek.
Ceny najniższe od 35 gr. do 2 zł. 30 gr.
Od 1 września gościć będzie w Teatrze Miejskim przez kilka wieczorów popularny stołeczny „Teatr 830”.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.
Jeszcze tylko kilka razy a więc dziś, jutro i pojutrze o godz. 9-ej wiecz. grana będzie farsa „Hrabia Manoli”. Ceny znacznie niższe.
Specjalne ruchome oszalowania chronią publiczność przed ewentualną niepogodą.

„ARARAT” W FILHARMONJI.
Dziś, w środę i czwartek, a więc jeszcze tylko 3 dni grany będzie obecny program p. t. „A gefechter yn a zajt”. W piątek, dnia 31 bm, przed wyjazdem do Warszawy zespół „Ararata” daje rewelacyjną premjere nowego programu pt. „Łekowed dem heiligen Bim-Bom”.
Dziś i codziennie początek o godz. 9.15 wiecz.

SENSACJA ŁODZI.
W dalszym ciągu rekordowego powodzenia teatr „Bagatela” daje dziś rewję p. t. „Wesola parada” z nowym zespołem artystycznym z Warszawy pod kier. Czesława Skoniecznego.
W dniu dzisiejszym odbędzie się dwa przedstawienia „Wesolej parady” o godz. 8-ej i 10-ej wiecz. Nadto o godz. 5-ej po poł. odbędzie się w ogrodzie „Bagateli” koncert orkiestry.
Bilety wejścia popularne.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

- WTOREK, 28 sierpnia 1934 r.**
- 6.30—6.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają rorze”.
 - 6.35—6.38: Muzyka (płyty).
 - 6.38—6.53: Gimnastyka.
 - 6.53—7.05: Muzyka (płyty).
 - 7.05—7.10: Dziennik poranny.
 - 7.10—7.20: Muzyka (płyty).
 - 7.20—7.25: Chwilka pań domu.
 - 7.25—7.35: Rozmaitości.
 - 7.35—7.40: Odczytanie programu na dzień bieżący.
 - 7.40—11.57: Przerwa.
 - 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy.
 - Hejnał z Krakowa.
 - 12.03—12.05: Wiadomości meteorologiczne.
 - 12.05—12.10: Codz. Przegląd Prasy Polskiej.
 - 12.10—12.30: Zespół Adamskiej - Grossmanowej.
 - 12.30—13.00: Międzynarodowe zawody samolotów turystycznych. Transmisja otwarcia konkursu w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z portu lotniczego w Mokotowie.
 - 13.00—13.05: Dziennik południowy.
 - 13.05—13.20: Audycja dla dzieci: „W starym sadzie” — pióra Rostafińskiej-Chojnowskiej. (Obrazek).
 - 13.20—13.55: D. koncertu w wyk. zespołu Haliny Adamskiej-Grossmanowej.
 - 13.55—14.00: „Z rynku pracy”.
 - 14.00—14.05: Wiadomości o eksporcie polskim.
 - 14.05—14.15: Komunikat Izby Przem. Handlowej w Łodzi.
 - 14.15—16.00: Przerwa.
 - 16.00—17.00: Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego i Ludwik Lawiński (wesole monolog).
 - 17.00—17.15: Skrzynka P.K.O.
 - 17.15—18.00: Koncert solistów. Wykonawcy: — Marja Czekotowska (śpiew) i Zdzisław Rosner (skrzypce).
 - 18.00—18.15: „Maków podhalański” — wygl. Stanisław Kaszycki. — Odczyt.
 - 18.15—18.45: Koncert popularny z Ciechocinka.
 - 18.45—19.00: Skrzynka pocztowa łódzka — omówi Jan Piotrowski.
 - 19.00—19.10: Rozmaitości.
 - 19.10—19.15: Odczytanie programu na dzień następn.
 - 19.15—19.50: Muzyka lekka. Wykonawcy: Emilia Zielińska (cyra) i Zespół Harmonistów.
 - 19.50—20.01: Wiadomości sportowe.
 - 20.00—20.02: „Myśli wybrane”.
 - 20.02—20.12: Fragment z „Pana Tadeusza” — Adama Mickiewicza. — Kwadrans literacki.
 - 20.12—22.15: „Dzidzi” — operetka w 3-ach aktach Roberta Stolza.
 - W przerwie I-ej: Dziennik wieczorny.
 - W przerwie II-ej: Muzyka — płyty.
 - 22.15—22.30: „O wyszukanu sił wodnych” — wygl. inż. Henryk Herbiech. — Odczyt.
 - 22.30—23.00: Muzyka taneczna z danc. „Paradis”.
 - 23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

DZIŚ SŁUCHAMY.

- 19.30. LAHTI. Koncert z udz. Małgorzaty Trombini-Kazuro.
- 20.00. LONDYN (National Programme). Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.
- 20.00. PRAGA. „Piekielne szczęście” — operetka Benesa.
- 20.10. WIEDEN. Msza c-moll Mozarta. Transmisja z Salzburga.
- 20.15. BUKARESZT. Koncert symfoniczny.
- 20.30. STOCKHOLM. „Faust” — opera Gounoda — (akt 2 i 3). Transm. z Opery Król.
- 20.45. MEDJOLAN. „Wiedeńska Krew” — operetka Jana Straussa.

ROZSTRZYGNIECIE KONKURSU NA BUDOWĘ GMACHÓW DLA GIMNAZJÓW ŻYDOWSKICH W ŁODZI.

W niedzielę, 26 bm. odbyło się rozstrzygnięcie konkursu, ogłoszonego przez Zarząd Towarzystwa Szkół Żydowskich w Łodzi, na budowę trzech gmachów szkolnych.
Sąd konkursowy, składający się z architektów warszawskich pp. inżynierów Ebera, Stiefelmana, Weinfeldta oraz Prezesa Zrzeszenia Architektów R. P. inż. R. Millera, uznał za najlepszą pracę projekt złożony przez inż.-architektów Łęczyckiego Mieczysława i Müntza Jerzego.
W myśl warunków konkursu autorom nagrodzonej pracy zostaje powierzone wykonanie szczegółowego projektu.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

łódzkiego okręgu włókienniczego.

Depresja na rynkach wełny

Wzrost zapasów.—Próby ograniczenia podaży.—Rząd australijski przeznaczą 6 milj. funtów na interwencyjny zakup wełny

(m) Zbliżający się sezon jesiennych targów wełnianych nie zapowiada się zbyt pomyślnie. Dość poważna niżka cen, jaka wystąpiła na aukcjach wiosennych, i duże zapasy surowej wełny na składach — każą przypuszczać, że sytuacja nie ulegnie poprawie i na aukcjach jesiennych, jeżeli nie nastąpi dalsza niżka cen to w każdym razie utrzymają się one na dotychczasowym niskim poziomie.

Nieudany przebieg targów wiosennych sprawił duże rozczarowanie australijskim producentom wełny spodziewającym się, że wydatna wyżka notowań, osiągnięta w kampanji 1933—34 jest objawem stałej poprawy na rynkach surowcowych i pogorszeniu nie ulegnie.

Wprawdzie przebieg sprzedaży i w tej kampanji wykazujący spadek zbytu z 3630 tysięcy bel do 3230 tysięcy nie dawał podstawy do takiego optymizmu, jednakże producenci australijscy byli zasugerowani wysokimi cenami, jakie udało się im osiągnąć, i dzięki którym finansowy efekt kampanji wzrósł z 39 do 62 milionów funtów.

W międzyczasie jednak sytuacja na odbiorczych rynkach wełny, zwłaszcza europejskich, uległa tak radykalnej zmianie, iż przekreśliła wszelkie nadzieje na dalsze utrzymanie się mocnej tendencji.

Przedewszystkiem wskutek masowych ograniczeń przywozowych, do minimum skurczyła się pojemność rynku niemieckiego, będącego dotychczas jedynym z najpoważniejszych odbiorców wełny australijskiej. Na wiosenne aukcje londyńskie odbiorcy niemieccy zupełnie się nie stawili, to też przeszły one pod znakiem kilkunasto - procentowej niżki cen. Stanowiło to poważny cios dla producentów australijskich.

Utrata rynku niemieckiego nie była jednak jedyną trudnością, na jaką natrafili oni na rynkach europejskich. W roku bież. duże tendencje w kierunku ograniczenia importu wełny australijskiej wykazały również Włochy, które zaczęły zaopatrywać się w wełnę poludniowo - afrykańską. Z dniem 1 sierpnia miały być nawet ustalone kontyngenty importu wełny australijskiej, cofnięte zaś zostały dopiero w ostatniej

chwili pod wpływem interwencji rządu australijskiego, który dał do zrozumienia, iż za tę cenę gotów jest poczynić Włochom pewne ustępstwa w toczących się rokowaniach o umowę handlową.

Również rynek angielski był w tym roku daleko mniej korzystny dla wełny australijskiej. Przeżywana przez angielski przemysł trudność, wyrażająca się wzrostem bezrobocia w tej branży do 23 proc. w lipcu, wobec 15,5 proc. w maju r. b. i 14 proc. w tym samym okresie roku ubiegłego — spowodowały i na tym rynku spadek konsumpcji surowca australijskiego.

Wszystkie te czynniki wpłynęły na załamanie się w r. bież. cen surowej wełny. Jeżeli się zważy, że rezultatem ich był również wzrost zapasów tego surowca ze 171 na zgórą 213 tysięcy bel — trudno spodziewać się, aby na targach jesiennych tendencja uległa wzmocnieniu.

Jutro rozpoczynają się aukcje w Sidney i ich przebieg będzie miarodajny dla dalszego rozwoju wypadków na

rynkach wełnianych. Producenci australijscy jednak już obecnie liczą się z tem, iż sytuacja nie będzie się dla nich kształtowała pomyślnie i przedsięwzięli środki zaradcze, zmierzające przede wszystkim do zmniejszenia podaży surowca.

Pierwszym w tym kierunku krokiem było ograniczenie ilości wełny, która miałaby być dostarczona na rynki w okresie do Bożego Narodzenia z pierwotnych 1600 tysięcy bel na 1350 tysięcy bel. Poza tem mówi się o prawdopodobnej interwencji australijskiego rządu związkowego, który ma przeznaczyć 6 milionów funtów na kredyty dla farmerów, by w ten sposób zmniejszyć podaż wełny.

Decyzja w tej kwestji, będącej pierwszą w dziejach targów wełnianych próbą sztucznego ograniczenia podaży — jeszcze nie zapadła. Być może, iż Australia pierw zechce przekonać się, jaki obrót przybiorą sprawy na pierwszych aukcjach jesiennych, wątpić jednak należy, by późniejsza interwencja przyniosła poprawę sytuacji.

Zapasy przędzy nadal maleją

Tendencja mocniejsza, ceny utrzymane

W tygodniu ubiegłym na rynku przędzy bawełnianej w Łodzi sytuacja ogólna uległa dalszej poprawie; w związku ze wzmożeniem zapotrzebowaniem klienteli, zapasy przędzy ponownie zmalały o blisko 90 tysięcy kg. Ceny przędzy w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w tygodniu poprzednim, nie uległy żadnym prawie zmianom, tendencja jest jednak nieco mocniejsza.

Orientacyjne ceny przędzy za 1 kg w centach amerykańskich, licząc kurs dolara po zł. 8,89 kształtowały się za gatunek wyłączone „Prima” za pokrycie gotówkowe w sposób następujący: nr 8 Mule I—31,50, nr 8 Mule II—28,50, nr 10 Mule I—32, nr 10 Mule II—29,50, nr 12 Mule I—33,50, nr 12 Mule II—30,50, nr 16 Mule—35,50, nr 5 Water—25, nr 16 pojedynczy—35,50 nr 20 pojedynczy—38, nr 24 pojedynczy—40 nr 26 pojedynczy—42, nr 32 pojedynczy 46,50 nr 32 podwójny—54, nr 20 podwójny—43, nr 24 podwójny—45,

nr 40 podwójny z bawełny egipskiej—64, nr 32 podwójny Melange na szpulkach—71, nr 16 Melange—52.

Przędza trykotażowa: nr 20 z bawełny amerykańskiej—na szpulkach—38,50 nr 20 z bawełny egipskiej na szpulkach—42, nr 24 z bawełny amerykańskiej na szpulkach—40,50 nr 24 z bawełny egipskiej—na szpulkach—44, nr 32 z bawełny amerykańskiej warkopsy—52, nr 20 Jaspe—47.

Ceny przędzy bawełnianej na szpulkach w paczkach oraz ceny pinkopsów są takie same.

Wobec intensywnego przygotowywania się do sezonu zimowego, zapotrzebowanie przędzali łódzkich na bawełnę ostatnio również wydatnie wzrosło, w związku z czem poważnie wzmożił się ruch w Gdyni, przez którą wszystkie bez wyjątku przędzalnie łódzkie bawełnę sprowadzają.

36 członków komisji odwoławczej

Komisja utworzona będzie po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego

Według pierwotnego brzmienia projektu rozporządzenia wykonanego do nowej ordynacji podatkowej, przewidziane w niej komisje odwoławcze składać się miały zarówno dla Łodzi, jak i powiatowych okręgów wymiarowych — każda z 24 członków.

Wskutek interwencji Izby Przem. Handlowej, min. skarbu postanowiło — jak to donosiliśmy — powiększyć skład komisji odwoławczej dla miasta Łodzi do maksymalnej i ustawowo przewidzianej liczby członków, tj. 36. Takie zwiększenie o 50 proc. składu komisji będzie

miało doniosły wpływ na usprawiedliwienie jej czynności.

Decyzja ministerstwa w tym względzie już zapadła, nie jest to jednak równoznaczne z natychmiastowym przystąpieniem do tworzenia tej komisji. Wobec licznych zapytań, należy wyjaśnić, iż sprawa składania przez organizacje gospodarcze list kandydatów na członków komisji stanie się aktualna dopiero po ogłoszeniu omawianego rozporządzenia wykonawczego, które ogłosi formę wyboru członków do komisji.

Kryzys w Z. S. R. R.

Spadek obrotów i wzrost protestów wekslowych

W sowieckim życiu gospodarczym dają się ostatnio zauważyć objawy analogiczne do objawów kryzysu gospodarczego na Zachodzie. „Ekonomiczeskaja Ziżn” donosi, że obroty detaliczne w moskiewskiej sieci handlowej spadły w ciągu ostatnich dni o 20 do 25 proc. Ponadto stale rośnie liczba niewypłaconych dłużników z pośród sowieckich instytucji gospodarczych, zarówno w stosunkach pomiędzy sobą, jak i wobec sowieckich instytucji finansowych. Sieć

spółdzielcza Ukrainy posiada na sumę 50 milionów rubli protestowanych weksli klientowskich. Wśród niewypłaconych instytucji znajdują się zarówno wielkie trusty, jak i drobne kartele. „Ekonomiczeskaja Ziżn” przypisuje to zjawisko zbyt niemu liberalizmowi sowieckich instytucji finansowych i sowieckiego ustawodawstwa cywilnego, zaś spadek obrotów — złej organizacji handlu detalicznego.

P. K. O. obniża stopę redyskontową

W dążeniu do potanienia kredytu P. K. O. obniżyła z dniem 1 września b. r. stopę redyskontową od skupu weksli na 4 i pół procent w stosunku rocznym.

Projekt karnego prawa skarbowego

Ministerstwo skarbu opracowało projekt karnego prawa skarbowego. Projekt normuje kary, dotyczące przestępstw, polegających na naruszeniu przepisów w zakresie prawa celnego, wszystkich monopoli, podatku od napojów, węgla, kart do gry i cukru oraz opłat patentowych i obrotu towarowego z W. M. Gdańskiem.

Projekt powyższy przesłany został samorządowi gospodarstwu do zaopiniowania. Organizacje gospodarcze, pragnące zapoznać się z nim, mogą to uczynić w biurze łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Gielda pieniężna

Warszawa, 27 sierpnia.
Dewizy: Belgja 124,20 (sprzedaż 124,51, kupno 123,89); Cdańsk 173,10 (sprzedaż 173,53, kupno 172,67); Holandia 358,50 (sprzedaż 359,40, kupno 357,60); Kopenhaga 118,10 (sprzedaż 118,70, kupno 117,50); Londyn 26,43 (sprzedaż 26,56, kupno 26,30); Nowy Jork 5,21 (sprzedaż 5,24, kupno 5,18); Oslo 132,60 (sprzedaż 133,25, kupno 131,95); Paryż 34,89 (sprzedaż 34,98, kupno 34,80); Praga 21,97 (sprzedaż 22,02, kupno 21,92); Szwajcaria 172,71 (sprzedaż 173,14, kupno 172,23); Włochy 45,42 (sprzedaż 45,54, kupno 45,30); Berlin 206,80 (sprzedaż 207,80, kupno 205,80).

Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednorodna. Banknoty dolarowe w obrotach pozagieldowych 5,18 i pół, rubel złoty 4,58, dolar złoty 8,91,25, rubel srebrny 1,46, rubel w bilonie rosyjskim 0,66. W obrotach prywatnych marki niem. (banknoty) 193,75, w obrotach prywatnych funty angielskie (banknoty) 26,39.

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabilizacyjna 69,13 — 69,50 (odcinki po 500 dol.) 69,38 — 69,63 (w proc.); 4 proc. poź. inwestycyjna serjowa 120,00; 4 proc. poź. inwestycyjna 117,50 4 proc. państw. poź. premjowa dolarowa 53,60; 5 proc. konwersyjna 64,50 — 65,00; 6 proc. poź. dolarowa 70,00 — 69,75 (w proc.); 5 proc. poź. kolejowa konwersyjna 59,00; 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94,00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94,00 (w proc.); 7 proc. Listy Z. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83,25; 8 proc. L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol. funtowe 76,25 (w proc.); 7 proc. L. Z. ziemskie dolar, 48,25 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 52,50 — 52,25 5 proc. L. Z. Warszawy 72,50 — 73,25; 8 proc. L. Z. Warszawy 1933 r. 60,75 — 61,25; 5 proc. m. Siedlec 1933 r. 42,00; 5 i pół proc. oblig. m. Warszawy 52,00.

Akcje: Bank Polski 86,00 — 86,50; Habersbusch 37,50.

Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych tendencja mocniejsza, obroty akcjami male.

W obrotach prywatnych pożyczki dolarowe: 7 proc. poź. 64,00; 7 proc. poź. st. m. Warszawy 61,75 — 62,00 (notowania w procentach).

GIELDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu gieldowym w Łodzi notowano: dolar — sprzedaż 5,18, kupno — 5,17, dolarówka 54,00—53,75, poź. inwestycyjna 117,25—117,00, poź. budowlana 44,25—44,00, poź. stabilizacyjna 69,00—68,50, Bank Polski 86,50—86,00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi z r. 1933 — 52,50—52,00. Tendencja turzynie.

W obrotach pozagieldowych kursy nie uległy wczoraj zmianie. Dolar notowano — sprzedaż 5,18, kupno 5,16, dolar złoty 8,91—9,91, funt angielski 26,40—26,30, marka niemiecka 1,97—1,96, 5 proc. L. Z. m. Łodzi z r. 1933 — 53,25—52,75.

Bank Polski płacił za dolary niezmienną cenę 5,15, 5,16 i 5,18, natomiast kurs funta obniżył o 1 punkt do 26,28.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 25 sierpnia 1934 r.
NOWY YORK. Loco 13,35, wrzesień 13,12, październik 13,20—13,21, listopad 13,17, grudzień 13,35—13,36, styczeń 13,40, marzec 13,48, maj 13,57, lipiec 13,65.
NOWY ORLEAN. Loco 13,30, październik 13,20—13,21, grudzień 13,35—13,36, styczeń 13,40, marzec 13,47—13,48, maj 13,55, lipiec 13,61.
LEVERPOOL. Loco 7,17, sierpień 6,96, wrzesień 6,94, październik 6,93, listopad 6,89, grudzień 6,89, styczeń 6,90, luty 6,90, marzec 6,91, kwiecień 6,90, czerwiec 6,89, lipiec 6,89.
EGIPSKA. Loco 8,79, październik 8,50, listopad 8,53, grudzień 8,54, styczeń 8,60, marzec 8,65, maj 8,70, lipiec 8,76.
HPPER. Loco 7,47, październik 7,31, listopad 7,36, grudzień 7,41, styczeń 7,41, marzec — 7,47, maj 7,55, lipiec 7,55.

Zafargi w przemyśle ręczno-trykotażowym

W dzianym przemyśle trykotażowym wybuchł ostatnio szereg zatargów między robotnikami i pracodawcami. Po 8-tygodniowym strajku w dziale produkcji swetrów wzorzystych, zakończonym powrotem robotników do pracy na poprzednich warunkach, obecnie wybuchł strajk w produkcji swetrów nie-wzorzystych. Robotnicy wysunęli tutaj żądanie 50-procentowej podwyżki płac, tj. do 70 zł. tygodniowo dla robotnika wykwalifikowanego i do 40 zł. dla robotnika o niepełnych kwalifikacjach.

Wśród producentów, dla których strajk obecny w związku z sezonem jest bardzo niepożądany, zaznaczyła się różnica poglądów na sposób jego likwidacji. Fabrykanci mniejsi, którzy nie posiadają na składach towarów, gotowi są pójść na ustępstwa i godzą się na 25 procentową podwyżkę płac, natomiast fabrykanci więksi, mający zapasy towarów, są zdecydowanie przeciwni takiemu załatwieniu sprawy.

Należy przypuszczać, iż strajk zostanie wkrótce zlikwidowany, bowiem w obliczu sezonu obie strony dążyć będą do jego zakończenia. Producenci więksi prawdopodobnie także pójdą na ustępstwa, a to tembardziej, że robotnicy, rezygnując z umowy z owoce, gotowi są zawierać układy indywidualne.

Tranzyt towarów sowieckich przez Gdynię

Projekt utworzenia stałej placówki przeladunkowej Z.S.R.R. w porcie polskim. — Przedstawiciel Sowietów wyraża podziw dla portu Gdyni

Gdynia, 27 sierpnia.

W związku z zacieśniającymi się stosunkami handlowymi z Rosją Sowiecką, przybył do Gdyni prezes centralnej sowieckiej organizacji handlowej, tak zwanej „Wniesztorgrans”, transportującej towary na rynki zewnętrzne. Pan Ochтин nawiązał bezpośredni kontakt z gdyńskimi organizacjami i sferami gospodarczymi, z którymi przeprowadził szereg rozmów.

P. Ochтин zaproponował
**UTWORZENIE W GDYNI STAŁEJ
PLACÓWKI TRANZYTOWEJ.**

Z. S. R. R. posiada oddawna swoje agentury handlowo-transportowe w portach niemieckich Szczecinie i Hamburgu, ale teraz w związku ze zmienioną sytuacją polityczną i szybkim rozwojem portu gdyńskiego zainteresował się poważnie Gdynią, jako portem przeladunkowym dla towarów sowieckich, importowanych z Leningradu do Polski.

Pan Ochтин jako delegat „Wniesztorgransu” zwiedzał w Gdyni i studiował portowe urządzenia techniczne, których sprawność i szybkość, niczem nie ustępująca zagranicy, wprawiła go w po-

Uprzemysłowienie Turcji

W ramach pięcioletniego planu gospodarczego nastąpiło w tygodniu bieżącym uroczyste otwarcie fabryki włókienniczej w Bahirko i papierni w Izmet. W Zonguldak nad Morzem Czarnym rozpoczęto budowę koksowni, a w Pasa Gagee wielkiej huty szklanej.

Ostatnio rząd sowiecki podjął się dalszej dostawy różnych maszyn do Turcji, przyznając jej bezprocentowy dwudziestoletni kredyt w wysokości 8 milionów dolarów złotych. Należność spłacać będzie w funtach tureckich w terminach półrocznych, z tem, że Rosja zakupiwać będzie za równowartość wpłaconych sum towary tureckie w terminie do 14 miesięcy po otrzymaniu każdej wpłaty.

LÓDZKA GIELDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowej notowano: żyto 16.75—17.00, pszenica 20.50—21.00, jęczmień 18.25—18.75, owies 14.50—15.00, mąka żytnia 1) 22.75—23.75, mąka żytnia 2) 23.75—24.75, mąka pszenna 30.50—32.50, otręby żytnie 10.25—10.75, otręby pszenne 10.25—10.75, otręby pszenne grube 10.75—11.25, rzepak 43.50—45.50, groch Victoria 42.00—46.00, ziemniaki 2.75—3.00, makuch lniany 20.00—21.00, makuch rzepakowy 15.50—16.00, mak niebieski 48.00—53.00. Uspokojenie ogólne spokojne.

Upadłości i układy.

W sprawie upadłości firmy „F. Jarlsch”, fabryka wyrobów bawełnianych i lnianych odbyło się w dniu wczorajszym ostateczne zebranie wierzycieli, na którym doszło do zawarcia układu.

W myśl warunków układu wierzyciele mają otrzymać 25 procent swoich należności w ciągu pięciu lat, licząc zapłatę pierwszej raty w rok po uprawomocnieniu się układu.

Układ ten ulegnie potwierdzeniu przez sąd, jeżeli nikt z wierzycieli nie zgłosił piśmiennej nań sprzeciwu, uzasadniającego konieczność jego odmowy.

Na ostatnim posiedzeniu sądu handlowego rozpoznawano sprawę upadłości Ryszarda Pfeifra (Nawrot 13).

W sprawie tej wobec niedojścia do skutku na zebraniu w dniu 10 sierpnia r. b. zgłoszonego przez upadłego układu, zawarto związek wierzycieli.

Sąd uchwałę wierzycieli zatwierdził.

Dr. LUDWIK FALK
powrócił

Choroby skórne i weneryczne.

NAWROT 7 tel. 128-07.
od 10 — 12 i 5 — 7.

CZWARŃA WYCIECZKA DO GDYNI

Dnia 31 bm. o godz. 20-ej wyrusza wycieczka dwudniowa do Gdyni, powrót dnia 3 września br. o godz. 7-ej rano, cena biletu zł. 14.90 w obie strony. Wszelkich informacji oraz zapisy przyjmuje Związek Rezerwistów Łódź, ul. Przejazd 36, m. 1, tel. 17.000, Liga Morska i Kolonijalna, ul. Kilińskiego Nr. 109, tel. 134-74 oraz biura podróży „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook”.

dziw.

Dotychczas stosunki transportowe pomiędzy Sowietami a Polska nie były uregulowane. Pan Ochтин podczas ostatniego pobytu w Warszawie konferował z odpowiednimi czynnikami w sprawie stworzenia dogodnych warunków transportowych i tranzytowych pomiędzy obu krajami i omawiał kwestje, związane z tary-

fami kolejowymi i portowymi.

W rozmowach z przedstawicielami prasy pan Ochтин oświadczył wte dy, że Gdynia jako baza przeladunkowa dla towarów Związku Radzieckiego była dotychczas zbyt mało wykorzystywana. Wpłynęło na to niedocenicenie dogodności i bliskości naszego portu do Z. S. R. R. oraz nieznanostwo jego świetnych

nowoczesnych urządzeń.

Obecnie delegat „Wniesztorgransu” zaznaczył, że pomyślnie załatwienie per traktacji nie napotyka na przeszkody i wyraził na dzieje, że uregulowanie opłat portowych wpłynie znacznie na ożywienie i wzmocnienie ruchu transportowego i tranzytowego pomiędzy portami sowieckimi i Gdynią.

Echa działalności poprzedniego magistratu w Tomaszowie

Komisja kontrolna zbadała księgi za okres pięcioletni. 19 zarzutów przeciw b. prezydentowi Smulskiemu

Tomaszów, 27 sierpnia.

Komisarz rządowy, p. Rychlicki, zaraz po objęciu urzędowania w lipcu roku ubiegłego, powołał do życia specjalną komisję kontrolną, celem zbadania gospodarki i ksiąg buchalteryjnych starożarządu miasta.

Przewodniczącym tej komisji obrany został komisarz Komunalnej Kasy Oszczędności, p. Witkowski.

Komisja ta zainteresowała się w pierwszym rzędzie sumami, wydatkowanymi na różne roboty inwestycyjne, prowadzone przez magistrat, wszelkimi rozchodami miejskimi, jak djetami członków zarządu miasta, subsydjami i t. p.

Komisja kontrolna zbadała księgowość b. magistratu za okres pięcioletni. Praca ta trwała kilka miesięcy, a cały materiał obciążający, jaki zebrano w trakcie kontroli, przesłano do prokuratora, czyniąc jednocześnie odpowiedzialnym za wszelkie uchybienia gospodarki miejskiej b. prezydenta miasta, p. Wacława Smulskiego.

Tem samem b. prezydent Smulski wraz ze stwierdzeniem jego winy narażenia miasta na straty — pociągnięty be-

dzie do odpowiedzialności karnej.

W końcu ubiegłego tygodnia sędzia śledczy przesłuchał kilka osób w związku zarzutami, stawianymi b. prezydentowi. Przesłuchani byli również b. członkowie magistratu, przedsiębiorcy, prowadzący roboty inwestycyjne i t. p.

Zarzuty przeciwko b. prezydentowi Smulskiemu komisja kontrolna zawarła w 19 punktach.

Komisja kontrolna czyni b. prezydenta odpowiedzialnym za straty w wysokości zł. 80.000, jakie poniosła Kasa Komunalna w okresie rządów b. magistratu. Pozatem stwierdzono, że były prezydent podwyższył samowolnie ofertę przedsiębiorcy budowlanego o zł. 12

tysięcy, chociaż strona zainteresowana tego nie żądała, a nadto, że rachunek był akceptowany i zatwierdzony przez wydział budowlany i sprawdzony przez architekta Hilchena. Na podwyższenie oferty nie było żadnej uchwały magistratu. Zarzuca się b. prezydentowi nadmierne pobieranie djet, zmuszanie urzędników Dinkiego i Dobrowolskiego do wpłacenia pewnych sum za godziny nadliczbowe na konto p. Smulskiego w KKO., rozchodowanie 900 korcy węgla

bez żadnych dowodów, kupowanie na koszt kasy miejskiej biletów autobusowej komunikacji miejskiej dla urzędników, którzy z nich nie korzystali, wypłacenie subsydjum w wysokości zł. 12 tysięcy, przeznaczonych dla kilku piekarzy Tomaszowa — tylko jednej osobie, pokrycie kosztów przeprowadzki p. Smulskiego i p. Weggiego, b. wiceprezydenta w wysokości zł. 1043 i zł. 960 z funduszy miejskich, podwyższenie r-ku przedsiębiorcy Sałacińskiego o zł. 2.637, gdy oferta opiewała na sumę zł. 7.263 (wyplacono zł. 9.900).

Jednym z poważniejszych zarzutów jest likwidowanie pobranych przez b. wiceprezydenta Weggiego zaliczek — djetami. Likwidacja ta odbywała się następująco: 5 wyjazdów do Warszawy w jednym tygodniu bez określenia celu podróży po zł. 80 każdy, sumy te przeprowadzono przez listę memoriałową i przelewano na pokrycie zaliczek.

Komisja kontrolna czyni odpowiedzialnym b. prezydenta za niekorzystne dla miasta sprzedanie koncesji elektrowni piotrkowskiej na 10 lat zgóry oraz pobranie naprzód od Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu pożyczki na pokrycie podatków miejskich.

Powyższe zarzuty są najpoważniejsze spośród owych 19-tu.

Przesłuchanie świadków przez sędziego śledczego jeszcze nie zostało zakończone.

Fakt ten wywołał w mieście zrozumiałą sensację.

Chorzów produkuje szyny dla Sowietów

Prace przygotowawcze w hucie „Królewskiej”

Chorzów, 27 lipca.

Huta „Królewska” w Chorzowie przyłączyła w ostatnim czasie do produkcji 30-metrowych szyn, zamówionych przez rząd sowiecki. W związku tem dyrekcja Huty przerabia wykończalnię, zastępując ją do wykonania zamówienia.

Nadmienić należy, że żadna z hut polskich nie wyrabia dotychczas takich długich szyn.

Również huta Batorego otrzymała ostatnio zamówienia rządowe na wykonanie mostów dla miejscowości, nawiedzonych powodzią.

Tak zwany wąż morski z Loch Ness, popularny już dziś na całym świecie, wypłynął niespodziewanie w Ameryce. Na zdjęciu widzimy dwie uroczyste amerykańki, które na jednej z plaż amerykańskich zabawiają się „w towarzystwie” gumowego potwora, sporządzonego na wzór węża z jeziora angielskiego.

Liljana Harvey
z udziałem fenomenalnego zespołu marionetek
„Teatro del Piccoli”

W potężnym filmie p. t. Na otwarcie kina

WESOŁA ZUZANNA!

EUROPA

NARUTO WICZA 20

Już za kilka dni

ZWIĄZEK ŻYDÓW - UCZESTNIKÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

zawiadamia, że sekretariat związku (Pomorska 46/48) czynny jest we wtorki i soboty od 6-ej do 9-ej wieczorem i załatwia wszystkie bieżące sprawy oraz przyjmuje zapisy nowych członków.

SPORT

Turniej gier sportowych Zw. Makkabi

W Krakowie rozegrany został ubiegłej soboty i niedzieli turniej gier sportowych o mistrzostwo Związku Makkabi.

W turnieju uczestniczyły zespoły reprezentujące 9 okręgów.

Turniej przyniósł niespodziankę w postaci porażek faworytów, do których zaliczona była również Makkabi Łódźka.

Pierwsze miejsce w koszykówce i szczyptorniaku zajęła Makkabi krakowska a w siatkówce Makkabi warszawska. W klasyfikacji ogólnej zajęła Makkabi Łódźka trzecie miejsce.

Zawody klubów fabrycznych w Spale

W dniu 16 września odbędą się w letniej rezydencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej zawody sportowe klubów fabrycznych o nagrody Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Należy zaznaczyć, że w latach ubiegłych odbywały się tego rodzaju zawody corocznie, aż do chwili zdobycia przez kluby nagród wędrownych Pana Prezydenta.

Najbliższe mecze ligowe

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostaną następujące mecze ligowe: Polonia — Legia w Warszawie, Podgórze — Pogoń i Wisła — Ruch w Krakowie, Warta — Garbarnia w Poznaniu oraz KS — Warszawianka w Łodzi.

O wejście do ligi grają w niedzielę następujące drużyny: Gwiazda — ŁTSO w Warszawie, Gryf — Legia w Toruniu, Unia — Śląsk w Sosnowcu i Czarni — 7 p. we Lwowie.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodzi?

Kciuk dla pań

Białe i czarne

Z punktu widzenia praktycznego moda poprzednich lat stanowczo była racjonalniejsza i logiczniejsza, ale jeśli chodzi o walory estetyczne, o podkreślenie kobiecości i dekoracyjności, dzisiejszej modzie należy się bezwzględnie palma pierwszeństwa.

Powrót do fantazyjnych i wyszukanych pomysłów, pióra, riusze, kwiaty, falbany, kokardy — wszystko to stanowi akcesoria idące na rękę estetyce i pięknu. Pani z przed lat w sukience w stylu surowym i prostym aż do przesady — wyda się dziś kopcuszką wobec królowej z bajki, jaką jest dama tegoroczna, wyłaniająca się z pięknej morza koronek, falban i riusz. Kapryśnej modzie byłoby nie do twarzy z rzeczowością i logiką — rzadzi się ona innymi prawami i innymi krokami. Siegnęła ona teraz po zwykłą, śnieżną biel.

Prawda, że kaprys ten nie jest pozabawiony sensu. Biel jest kolorem uniwersalnym. Każdemu w nim do twarzy. Starym i młodym, jasnym i ciemnym. Jedno co można zarzucić białej modzie, to to, że podkreśla tuszę, ale zato tak odświeża i odmładza, że warto być okruszynę tęższą, ale zato nosić tualetę, w której jest naprawdę do twarzy. Białe suknie noszone są nie tylko w dzień, przy blasku morza, słońca i zieleni. Wieczorowe tualety z organdy w drobne, wypukłe desenie, siateczki, haftowane w pastylki, kropki, kwadraciki — również są białe.

Ogromnym powodzeniem cieszy się połączenie bieli z czernią. Niejednej pa-

ni uprzykrzyły się już ładne zresztą, ale jakże często spotykane barwne „imprimees”. Jak sztywnie wygląda codzienna sukienka z lekkiej czarnej wełny, albo jedwabiu, uzupełniona białym okryciem, czyto pelerynką, czy luźnym otwartym płaszczkiem. Materiałów na ten cel znajdzie się bez liku. Począwszy od solidnych płócien, kreponów, pik, istnieje cała masa tanich tkanin ze sztucznego jedwabiu, w matowe i błyszczące prążki lub rzucik, woale wełniane, shantung — wszystko praktyczne i łatwe do prania.

Obok tych materiałów tanich i praktycznych, mamy ciężkie matowe crepy, mięsiste flanele, tafty i mory. Białe lub czarne kapelusze, także obuwie rękawiczki i torebka noszone naprzemian, stanowią uzupełnienie letniego stroju, a fason i rodzaj tych szczegółów jest najlepszym miernikiem dobrego smaku pani. Dla pań nie lubiących monotoni dopuszczalne jest drobniutkie odchylenie w postaci organdy białej bluzki w czerwoną delikatną rzucik do białego flanelowego ensemble'u.

Wśród nowych kolekcji letnich sukien widzimy dużo koronki, szczególnie w kolekcji sukien wieczorowych. Również jesienna moda zapowiada całą powódź koronkowych bluzek, które będzie się nosić do jedwabnych spódniczek. Należy ten pochod koronki przywitać mile. Stanowi ona bowiem kontrast z mało elastycznymi materiałami, z których robiło się do niedawna bluzki i idealnie harmonizuje z niewieścim urokiem i wdziękiem. Celine.

Masowe zatrucie grzybami

7 osób w pow. chełmińskim walczy ze śmiercią

Chełmno, 27 sierpnia. (cd) W miejscowości Janowo, pow. chełmiński zamieszkuje rodzina Legiczów, składająca się z 7 osób. Lengiczowa nabięrała w lesie grzybów i przyrządziła je na obiad. Po spożyciu ich cała rodzina się rozchorowała. Ojciec rodziny miał jeszcze na tyle sił że doszedł do

wsi sąsiedniej, gdzie o wypadku zawiadomił wójta.

Niezłocznie całą rodzinę przewieziono do szpitala pow. w Chełmnie, gdzie stwierdzono u nich ciężkie zatrucie. Istnieje obawa czy uda się utrzymać ich przy życiu.

Czy zdobyłeś już P.O.S.

Olbrzymie torfowiska płoną

Haga, 27 sierpnia. (PAT).

W okolicy Roemond szaleje od kilku dni olbrzymi pożar, na znajdujących się tam wrzosowiskach. Ogarnął on już i torfowiska, niszcząc olbrzymie zapasy torfu. Wszelka pomoc i wysiłki nad ugaszeniem pożaru nie wydały dotychczas żadnego rezultatu.

Śmierć znanego pilota rumuńskiego

Bukareszt, 27 sierpnia. (PAT).

W niedzielę w czasie turnieju lotniczego w Brasow zdarzyła się katastrofa, której ofiarą padł pilot kpt. Hubert, mistrz świata w bobsleighu w r. 1933 w Lake Placide w Stanach Zjednoczonych. Spadł on na samolocie z wysokości 50 metrów.

Pociąg najechał na autobus

2 zabitych, 11 rannych

Haga, 27 sierpnia. (PAT).

Na niezabezpieczonym przejeździe kolejowym na odcinku Dortsche Straatweg pociąg najechał na autobus, druzgocąc go zupełnie; wśród ofiar wypadku znajduje się 2 zabitych na miejscu i 11 ciężko rannych.

Pożar w porcie amsterdamskim

Haga, 27 sierpnia. (PAT).

Na jednej z przystani portu amsterdamskiego wybuchł pożar, który ogarnął znajdujące się tam stocznie, magazyny i składy, i mimo usilnej pomocy straży ogniowej, zniszczył na całym tym terenie wszystkie zabudowania i zmagazynowane towary. Straty materialne są poważne.

WYŚWIETLANIE TELEFON 711-72
 RYSUNKÓW
 TECHNICZNYCH
 PLANÓW BUDOWANYCH
 na papierach światłoczułych i
 POZYTYWNYCH, NEGATYWNYCH
 i OZALIDOWYCH
 wykonywa
ZAKŁAD KLISZ
 REKLAMOWYCH
 R. BORKENHAGEN
 Piotrkowska 100

DR. MED.
N. Jelenkiewicz
 powrócił
 Zawadzka 23
 telef. 146-75.

7-mio kl. pryw. szkoła powsz. męska p. n.
„NAUKA I WYCHOWANIE“
 Zrzeszenia Nauczycieli w Łodzi
 zawiadamia, że dalsze zapisy uczniów przyjmie kancelaria przy ulicy
 PIESUDSKIEGO 62 codziennie w godz. 10-11 i 5-8. Tel. 245-97.
 Nowoczesne metody ped. wych. Judaistyka. Przy szkole fre-
 blówka dla dzieci pól obojga. Kierownik szkoły E. Goldszmidt

BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ
„PROMIEN“
 ŁÓDŹ, ANDRZEJA 2, (dawniej Piotrkowska 81)
 TEL. 112-98.
 Przyjmuje na rok 1934 wszelkie zlecenia P. T. Czytelników na
 prenumeraty czasopism i dzienników miejscowych i krajo-
 wych oraz na francuskie i angielskie.
 Tamże ogłoszenia do wszystkich pism krajowych po cenach redak-
 cyjnych. 50-4

KOMUNIKAT.
 Do akt Nr. Km 975 34.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Ło-
 dzi, rewiru 17-go, zamieszkały w Ło-
 dzi, przy ul. Żwirki Nr. 26, na zas-
 dzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu
 3 września 1934 r. od godz. 11 w Ło-
 dzi, ul. Piotrkowska 211 i Żwirki 11/13
 w firmie I. A. Grosłajt, Sp. Akc. od-
 będzie się publiczna licytacja rucho-
 mości a mianowicie: 2 kas ogniotrwa-
 lych, mebli, zegara i 2 samochodów,
 oszacowanych na łączną sumę zł. 7160
 które można oglądać w dniu licytacji
 w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
 oznaczonym.
 Łódź, dnia 6 i 14 sierpnia 1934 r.
 Komornik (—) K. SOBOLEWSKI

tel. 174-15.
Dr. Gawroński
 Ginekolog i położnik
 przeprowadził się na ulicę
Sienkiewicza 63
 telefon 124-51
 przyjmuje od 5 do 6 pp.

DR. MED.
Niewiażski
 spec. chor. skórnych i wenerycznych
 (porady seksualne)
Andrzeja 5, telef. 159-40
 POWRÓCIŁ
 przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9 w.
 w niedziele i święta od 9-1-ej.
 Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED.
H. GUTSZTADT
 Akuszer ginekolog
Zachodnia 62 (Śródmiejska 14)
 Tel. 129-52
powrócił
 przyjmuje od 11-1 i od 5-7 po poł.

LEKARZ - DENTYSTA
A. Drejzensztokowa
 POWRÓCIŁA
Piotrkowska 89
 Tel. 112-59.

Dr. L. Czarnożył
 powrócił
 i PRZEPROWADZIŁ SIĘ
Piotrkowska 62
 przyjmuje od 9 i pół-10 i pół i od
 4-6-ej.

„Czystość“
 przyjmuje cyklinowanie, drutowanie,
 tróterowanie oraz szarżowanie biur. po-
 ci. Czystoszenia szyb
Piotrkowska 44, telefon 167-45

Dr.
W. BALICKA
 PRZEPROWADZIŁ SIĘ NA UL.
SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrotu)
 Nr. tel. 194-03.
 Choroby skórne i weneryczne
 przyjmuje kobiety i dzieci od 1 do 3
 i od 7 do 8-ej.

Dr. Med. **WŁODZIMIERZ**
ŻADZIEWICZ
 Specjalista chorób
 uszu, nosa, gardła i krtań
ul. PIOTRKOWSKA № 164
 tel. 125-26
 przyjmuje od 4 do 8 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA
B. NUSBAUMOWA
 przyjmuje od 3-7 po poł.
Piotrkowska 51
 telef. 121-23

DR. HENRYK Garewicz
 roentgenolog
Żwirki (Karola) 4, tel. 122-50
powrócił
 Gabinet Roentgenologiczny dr. Gare-
 wicza został przeniesiony z lecznicy
 „Unitas“ do prywatnego mieszkania
 d-ra rzy ul. Żwirki (Karola) 4.

Sprzedawca
 wódek, zaprowadzony na rynku łódz-
 kim POSZUKIWANY. — Oferty pod
 „Wina 1870“.

Dr. med.
S. Halborn
 CHOROBY DZIECI
 ul. Gdańska 65a.
 Nr. tel. 228-82.
 przyjmuje od 5-6 pp.

Dr. med.
S. KANTOR
 spec. chorób skórnych, wene-
 rycznych i moczopłucnych
 przeprowadził się na ul.
PIOTRKOWSKA 90
 Telefon 129-45.
 przyjmuje od 8-2 i od 5-9 wiecz.
 w niedziele i święta od 8-2.

Dr. Jan Polak
 ul. NAWROT Nr. 7
 Tel. 164-21.
 choroby wewnętrzne i alergiczne
 pokrzywka, migrena, reu-
 matyzm)
 Godziny przyjęć 7-8.

Org. Sjonist. w Łodzi w czwartek 30 bm. o g. 8.30 w. Sala Filharmonji Narutowicza 20

J. Grynbaum poseł na sejm

„OBECNA SYTUACJA W SJONIZMIE I PALESTYNIE” Bilety do nabycia w Biurze Org. Sjonistycz. Śródmiejska 29

Komitet Synagogi przy Al. Kościuszki

Wydzierżawienie miejsc na rok 1934-35

niniejszem podaje do wiadomości, że odbywać się będzie w Kancelarii Synagogi w porządku następującym: a) dn. 28, 29, 30 sierpnia i 3, 4, 5, 6 września w godz. 4 po poł. do 7 wiecz. b) dn. 31 sierpnia i dn. 7 września w godz. 3 - 5 i pół po poł. c) dn. 2 września od godz. 10 rano do 1. po poł. i od 4 - 7 wiecz. d) dn. 9 września od godz. 10 rano do 1 po poł. Osoby, pragnące odnowić zeszlorską dzierżawę miejsc zechcą zgłosić się do Kancelarii Synagogi najpóźniej do niedzieli, dnia 2 września b. r. włącznie. W związku ze spodziewanym licznym napływem publiczności, z powodu zaangażowania nowego kantora, kontrola biletów przy wejściu do Synagogi w roku bieżącym będzie wyjątkowo ścisła. Uprasza się przeto o każdorazowe okazywanie biletów przy wejściu do Synagogi, gdyż osoby nieposiadające biletów bezwzględnie wpuszczane nie będą.

DOKTOR KLINGER spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów (porady seksualne) Andrzeja 2, tel. 132-28

Doktor H. SZUMACHER Choroby skórne i weneryczne PIOTRKOWSKA 56 tel. 148-62

LEKARZ - DENTYSTA Stanisław Gelberg powrócił ul. Zawadzka 14 Tel. 108-33

DR. MED. S. Kryńska CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (kobiety i dzieci) Sienkiewicza 34 telef. 146-10

DR. MED. M. Jakobson CHIRURG SPEC. CHIRURGIA KOSTNA (złamania kości i zwichnięcia) D-ra Sterlinga 22 (N. Targowa), tel. 174-42

Baczność Letnicy!!! Wisiowej Góry i Kraszewa „Ilustr. Republika” „Express Wiecz. Ilustr.”

DLA ZDROWIA JEDYNIJE TO, CO NAJLEPSZE! COKOLWIEK DROŻSZE - WIELOKROTNIJE LEPSZE!

POSZUKIWANY samodzielny doświadczony kierownik dla wykończalni towarów z welny cesankowej i zgrzebnej. Reflektanci pierwszorzędni zechcą złożyć oferty do Republiki, z opisem swego życiorysu fachowego, pod Wykończalnią.

Kupno i sprzedaż WÓZKI dziecięce Kon-Kon po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

RASCHELMASCHIN Nr. 24 Knobloch prawie nowa do sprzedania. Narutowicza 24, m. 7 do godz. 9-ej rano.

Lokale KUPIE okazynie dywan perski lub bielski. Pośrednicy wykluczeni. Oferty: „Okazyjnie”.

MIESZKANIA większe i mniejsze w pierwszorzędnych domach, pokoje umeblowane, garsoniery, sklepy, różne lokale poleca najszybciej i najkorzystniej „Polonruch”, Piotrkowska 81, tel. 132-01.

Z klatki schodowej w pierwszorzędnym domu pokój niemeblowany DO WYNAJĘCIA od zaraz. Żeromskiego 27, m. 10.

POKÓJ frontowy o 2-ach oknach i piętro, umeblowany z wygodami, do wynajęcia. Piotrkowska 192, m. 3. Do 11-ej i od 14-17.

MIESZKANIA 3 i 4 pokojowe w nowym domu naprzeciwko parku Staszka do wynajęcia. Wiadomość: Cegielniana 82.

Mieszkanie poszukiwane 4 POKOJE Z KUCHNIA z wszelkimi wygodami, w czystym domu, I piętro front. Oferty do Republiki pod „Piotrkowska”.

Szkoła Tańca Art. i Rytmiki Paszkówny i Góralskiej Zapisy do wszystkich klas amatorskich i zawodowych codziennie od 5 - 8 w. w Sekretarjacie szkoły, Gdańska 94, tel. 164-11. Początek zajęć 5 września.

KOLUMNA Pensjonat S. Gurewiczowej nadal czynny dla DOROSŁYCH. Śliczne, spokojne położenie zapewnia najlepszy wypoczynek. Wykwintna kuchnia, na żądanie dietetyczna. Ul. KOLEJOWA, WILLA P. TURLEJSKIEGO. Tel. 14.

Lekcje rysunków i malarstwa wznowilem prof. Maurycy TRĘBACZ

Posady KAŻDY przedstawiciel może zarobić dziennie 15 - 20 zł. przy sprzedaży towarów pierwszej potrzeby. Kaucja 100 - 200 zł. Zafacujący znaczek na odpowiedz. Poszukiwani przedstawiciele na całą Polskę, Wilkowo. Oferty: poczta Buk, Mleczarnia.

Pokój umeblowany z częściowym utrzymaniem Nawrot 2, III brama, front II p. m. 31 tel. 124-03.

DO WYNAJĘCIA zaraz pojedyncze pokoje, tam do sprzedania sklepowe urządzenia. Sienkiewicza 67.

LADNY dwuokienny pokój do wynajęcia, telefon, wygody. Andrzeja 7, m. 8, front.

DUŻY, słoneczny pokój, niekrepujące wejście, wszelkie wygody. Piotrkowska 82, m. 8, tel. 208-75.

1-2 POKOJE do wynajęcia umeblowane, wygodami dla 1 lub 2 panów, albo małżeństwa. Piotrkowska 112, m. nr. 6.

POKÓJ niekrepujący oddaje przyjeźdnemu panu na kilka dni lub godzin. Of. sub.: „Centrum” II p.

POKÓJ bez mebli przy rodzinie w śródmieściu poszukiwany. Oferty sub.: „Nauczycielka”.

MŁODE bezdzietne małżeństwo poszukuje umeblowany pokój, niekrepujący centrum. Oferty „Wygody”.

POKÓJ z łazienką ładnie umeblowany z oddzielnym wejściem wynajmje inteligentnemu panu. Telefon 12-999 ul. Al. I Maja 25, m. 28, II p.

4 POKOJE z kuchnią i wszelkimi wygodami, na III piętrze w domu czystym. Wiadomość u dozorczy ul. Mielczarskiego 12 (Szkolna).

POSZUKUJE ładnie umeblowanego pokoju w centrum (okolice Grand Hotelu) z wygodami i niekrepującym wejściem. Oferty pod „K. K.” do Republiki.

ARTYSTYCZNA pracownia pulowników ręcznych. Wyuczam szydełkowania, haftów i druty. Kurs 10 zł., praca zapewniona: przyjmuje zamówienia Kaufmanowa, Zgierska nr. 16, pr. ol. I piętro m. 29.

POTRZEBNY wykwalifikowany fryzjer(ka) damski na stałe od zaraz. ul. Piotrkowska 92, w podwórzu.

POTRZEBNY subjekt fryzjerski i manicurzystka ul. Żeromskiego 34.

FRYZJERKA potrzebna. Zakład fryzjerski. Radwańska 2.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a, front. codziennie zastać od godz. 4 - 7 po poł.

REWELACJA!!! Renomowany zakład fryzjerski I. Jakubowicza, ul. Piotrkowska 60 (w podwórzu) obniżył ceny. Golenie 20 gr., strzyżenie 40, manicure 70 gr.

DO MATRYKUL 6 fotografii retuszowanych 75 gr. Zakład fotograficzny L. Laks. Żeromskiego 84.

SWAT(TKA) izraelita, mający znajomość w lepszych rodzinach poszukujący. Oferty sub.: „SZ”.

ZGUBIONO paczkę fotografii 35 sztuk. Znajęcie prosimy zwrócić za wynagrodzeniem H. Kujawski, Łódź, Piotrkowska 115.

DROBNE ogłoszenia w „Republice” a najlepszym i najtańszym środkom zeteknicia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazynie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika - niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republici”.

PAULINA Jakubowska, Wodny Rynek 10 zgubiła dowód osobisty wyd. w Łodzi.

WŁADYSŁAW Michałak, Ruda Pablińska, ul. Magdaleny 3, zgubił książkę kasyjny Elektrowni Łódzkiej na nr. 15. Nr. licznika 13347708/43107.

Z powodu kradzieży unieważnia się weksel Nr. 6031 na sumę zł. 3.000 in blanco, wystawiony przez firmę Zakłady Przemysłowe Karola Eiserta, Spółka Akcyjna i zażyrowany przez pana Karola Eiserta.

Do akt Nr. Km 975 1934 VI. OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi Leon Wasowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza nr. 10, na zasadzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu 13 września 1934 roku o godz. 11 rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Wolfa Markusfelda w jego lokalu w Łodzi, przy ul. Cegielnianej Nr. 82, składających się z szafki, lampy, kredensu, stolika, 6 krzesel, szafki, kanapy, serwaniki, stolika, biurka, szafy - biblioteki, stołu, 12 krzesel, otomany, zegara, stolika, 2 szaf, toaletki, i 2 nocnych stolików, oszacowanych na łączną sumę 1330 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 25 sierpnia 1934 r. Komornik (-) Leon Wasowski.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski damsko - męski od zaraz. Sienkiewicza nr. 39.

POSZUKIWANA asystentka do gabinetu lekarsko - dentystycznego w większym mieście prowincjonalnym. Wiadomość w Republice dla „Lekarza”.

POTRZEBNA wykwalifikowana manicurzystka na stałe z gwarancją, od zaraz. Fryzjer, Śródmiejska 38, telefon nr. 181-93.

Posadę znajdziesz znając buchalterję! Wykłady, prowadzone przez specjalistów, biegłych księgowych, zapewniają samodzielne prowadzenie ksiąg handlowych zgodnie z obowiązującym kodeksem. Śródmiejska 56, m. 18, tel. 178-85 g. 3-9. 20-29.

WYKWALIFIKOWANA młoda gospodyni kucharka poszukuje pracy, jako samodzielna. Łask. zgłoszenia: Pirałowicza 5, m. 7, tel. 178-03.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. - Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. - Telefon: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat redakcji 127-24, dział miejski i gospodarczy: 133-23, dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia - 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148.

Prenumera „a „Republiki” w Łodzi zł. 4.-, za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.-, „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.- miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście - 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I - 2 zł. za wiersz mm. Nekrologi - 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. - Adwokackie ryczałtem zł. 25. - Drobne: za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia taniżajne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słusze reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do zadania zwrotnych zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.